

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO
STRATEGINIO VALDYMO IR POLITIKOS FAKULTETO
POLITIKOS MOKSLŲ KATEDRA

RENATA KARPYTĖ
EUROPOS SAJUNGOS POLITIKA IR ADMINISTRAVIMAS
NAUJOSIOS KAIMYNYSTĖS POLITIKA

TEMA
VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ KARJEROS GALIMYBĖS EUROPOS SAJUNGOS
INSTITUCIJOSE: EUROPOLAS
Magistro baigiamasis darbas

Darbo vadovas -
doc. dr. Vidmantas Adomonis

Vilnius, 2007

Turinys

Įvadas.....	1
1. Europos Sąjunga ir jos institucijos	5
1.1. ES išskirtinumas	5
1.2. ES institucijos ir įstaigos	6
2. Bendra Europolo charakteristika	8
2.2. Europolo valdymas	11
3. Personalo valdymas Europole	13
3.1. Europolo tarnautojų tarnybos nuostatai.....	14
3.1.1. Socialinės garantijos dirbant Europole.....	18
3.2. Įdarbinimo procesas Europole.....	19
3.2.1. Darbo skelbimas	19
3.2.2. Darbo skelbimo pavišinimas.....	20
3.2.3. Atrankos procedūra.....	20
4. Karjera Europole.....	25
4.1. Bendrieji principai įgyvendinant Tarnybos nuostatų 6 str.....	26
4.1.1. Pirmoji sutartis.....	26
4.1.2. Antroji sutartis	26
4.1.3. Trečioji sutartis.....	26
4.2. Kriterijai ir procedūra sudarant Antrąją ir Trečiąją sutartis	27
4.2.1. Antroji sutartis	27
4.2.2. Trečioji sutartis.....	28
5. Lietuvos Respublikos ir Europolo bendradarbiavimas.....	29
5.1. Policijos departamentas prie VRM.....	30
6. Lietuvos policijos pareigūnų karjera	32
6.1. Išankstinės pretendentų atrankos taisyklės ir vertinimo komisija	33
6.1.1. Pretendentų atrankos organizavimas	34
Pabaiga	36
Išvados.....	40
Rekomendacijos	41
Santrauka	43
Summary.....	44
Literatūros sąrašas	45
Priedai.....	47
1 priedas. Europolo vieta ES vidaus saugumo struktūroje	47
2 priedas. Europolo organizacinė struktūra	48
3 priedas. Bazinis atlyginimas Europole	49
4 priedas. Kandidatų testų raštu ir pokalbio vertinimo lentelė	50
5 priedas. Policijos laipsniai suteikiami policijos pareigūnams	51

Ivadas

Temos aktualumas. Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare atsirado daugiau galimybių įsidarbinti Europos Sąjungos institucijose. Lietuvių įsidarbinimas šiose institucijose garantuoja Lietuvos atstovavimą Europos Sąjungoje, kas yra labai svarbu užtikrinant visų šalių narių dalyvavimą ES valdyme ir bendros politikos kūrime. Informaciją apie institucijas bei galimybes įsidarbinti jose paskatintų žmones dalyvauti tarptautiniuose konkursuose. Šiuo metu nemažai informacijos teikiama apie pagrindines Europos Sąjungos institucijas, o apie mažesnes ir labiau specializuotas informacijos gana mažai arba jos visai nėra. Ši tema yra aktuali, nes Europos policijos biuras (Europolas) yra nedidelė, specializuota, bet labai svarbi Europos Sąjungos institucija ir informacija apie įsidarbinimą bei karjerą jame būtų svarbi Lietuvos policijos sistemoje dirbantiems pareigūnams bei studentams, kurie ruošiasi jais tapti.

Temos ištirtumas. Apie Europolą, kaip Europos Sąjungos instituciją, literatūros yra nedaug. Vygando Pauliko vadovėlyje „Europos Sąjungos institucijos ir valdymas“ [22] yra trumpai užsimenama apie Europolą, jo įkūrimą, funkcijas bei valdymą. Oxfordo universiteto išleistoje knygoje „The institutions of European Union“ [24] Europolas yra paminimas, kaip policijos veiklą Europoje koordinuojanti ES institucija bei trumpai išvardintos šios institucijos funkcijos bei vykdoma veikla.

Išanalizavus pastarųjų 5 metų magistrantų baigiamuosius darbus buvo rasti du darbai, iš kurių viename užsimenama apie Europolo vaidmenį kovojant su organizuotu nusikalstamumu, sukčiavimu bei korupcija [20]. Kitame darbe, kuriame nagrinėjama asmens duomenų apsaugos politika ES [21], buvo aprašytas Europos policijos biuras (Europolas), kaip jungtinės priežiūros institucija. Apie įsidarbinimą bei karjeros galimybes Europole nėra medžiagos, todėl šio darbo tema yra nauja ir aktuali.

Tyrimo objektas. Europolo, kaip Europos Sąjungos institucijos, esmė bei pagrindinių teisės aktų, susijusių su įsidarbinimu ir karjeros galimybėmis, nuostatos. Įsidarbinimui šioje institucijoje įtakos turintys veiksniai bei praktinio įgyvendinimo problemos.

Tyrimo dalykas. Nagrinėjami teoriniai literatūriniai šaltiniai, Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktai, reglamentuojantys įsidarbinimą Europole bei statutinių Lietuvos policijos pareigūnų karjeros galimybes. Pateikiami originalūs teorinių ar praktinių problemų sprendimo būdai.

Darbo tikslas. Išsiaiškinti bei aprašyti Lietuvos statutinių valstybės tarnautojų galimybes įsidarbinti bei siekti karjeros vienoje iš Europos Sąjungos institucijų, Europole.

Darbo uždaviniai.

1. Aprašyti Europolą, kaip Europos Sąjungos instituciją bei išsiaiškinti personalo valdymo ypatumus;
2. Išanalizuoti Europolo teisės aktus, reglamentuojančius įsidarbinimą bei karjerą Europole;
3. Išnagrinėti Lietuvos Respublikos teisės aktus, kuriuose nurodyti reikalavimai valstybės tarnautojams, norintiems įsidarbinti ES institucijose;
4. Išsiaiškinti, kodėl Lietuva taip menkai atstovaujama Europole bei pateikti racionalius, tokios problemos, sprendimo būdus.

Tyrimo metodai. Šiame darbe bus naudojami tokie tyrimo metodai: dokumentų ir kitų šaltinių analizė.

Darbo struktūra. Darbą sudaro įvadas, šeši dėstomosios dalies skyriai, pabaiga, išvados, rekomendacijos, literatūra ir šaltiniai bei priedai.

Įvade išdėstomas temos aktualumas, ištirtumas, tyrimo objektas bei dalykas, darbo tikslai ir uždaviniai.

Pirmoje dalyje aprašoma Europos Sąjunga, kaip organizacija bei pateikiami 5 pagrindinių ES institucijų aprašymai. Antroje dalyje pateikiama bendra Europolo, kaip ES institucijos, charakteristika, funkcijos bei tikslai, bei kalbama apie Europolo institucijos valdymą ir struktūrą. Ketvirta dalis yra labiau specializuota ir joje aprašomas Europolo personalo valdymas, analizuojamas įsidarbinimo procesas. Penktoje dalyje aprašytas Europole dirbančių tarnautojų vertinimas ir karjeros galimybės. Šeštame skyriuje aptariamas Lietuvos Respublikos ir Europolo bendradarbiavimas ir aprašoma Lietuvos Respublikos policijos pareigūnų karjera ir jų galimybės siekti karjeros Europole.

Darbo pabaigoje aptariama problematika, stabdanti policijos pareigūnų karjerą šioje institucijoje ir pateikiamos išvados bei rekomendacijos kaip būtų galima spręsti iškilusias problemas. Surašoma naudota literatūra bei šaltiniai, taip pat pridedami darbe minimi priedai.

1. Europos Sąjunga ir jos institucijos

1.1. ES išskirtinumas

Europos Sąjunga (toliau – ES) yra didžiausia pasaulyje tarptautinė organizacija, apimanti 3,9 milijonus kvadratinių kilometrų, vienijanti 25 valstybes ir 455 milijonus gyventojų. Tai valstybių asociacija, siekianti glaudesnės ekonominės ir politinės integracijos vardan savo piliečių gerbūvio užtikrinimo, taikos ir stabilumo Europoje.¹

Europos Sąjungos (Mastrichto) sutartyje yra įtvirtintas pagrindinis ES tikslas: sukurti kuo „glaudesnę Europos tautų sąjungą, kurioje sprendimai yra priimami kuo arčiau piliečio.“²

ES yra unikali organizacija, nes nuo kitų tarptautinių organizacijų skiriasi tuo, kad:

- ES teisė dominuoja prieš nacionalinę teisę. ES valstybės narės paklūsta ES privalomoms sutartims bei teisės aktams;
- Institucinė sąranga yra unikali. Unikalumą sprendžia tai, kad ES valstybės narės perleidžia dalį savo suvereniteto nepriklausomoms institucijoms, kurios atstovauja ne kurios nors valstybės interesus, o bendrus, nacionalinius visos ES interesus.
- Veikia subsidiarumo principas. Visi sprendimai ES priimami laikantis principo, teigiančio, kad sprendimai turi būti priimami tuo lygmeniu, kuriame jie yra efektyviausi. Jeigu sprendimą gali priimti žemesni valdžios lygmenys, vadinasi nėra reikalo patikėti jo aukštesniam lygmeniui.
- Svarbi įvairovė ir pagarba kultūriniam savitumui. ES sudaro 25 skirtingų kultūrų valstybės, kurių gyventojai kalba skirtingomis kalbomis, išpažįsta savo religiją, turi specifinius nacionalinius ir kultūrinius tautos bruožus. ES sudaro sąlygas šių kultūrų ir kalbų palaikymui ir skatinimui. Kiekvienas ES oficialus dokumentas yra verčiamas į dvidešimt oficialių ES kalbų.
- Rūpinasi žmonėmis. Visa ES politika yra orientuota į ES valstybių narių bei jų piliečių gerbūvio užtikrinimą. Žmogus, jo rūpesčiai ir interesai – svarbiausi ES siekiai. ES suformavo tvirtą socialinę politiką, orientuotą į paprastų žmonių interesų gynimą.
- Skatinama ekonominė, politinė, socialinė sanglauda. ES politika orientuota į siekį sumažinti atskirų ES valstybių ir regionų ekonominio bei socialinio išsivystymo lygio skirtumus. Ekonomiškai silpni regionai remiami finansiškai siekiant vystyti jų ekonominį pajėgumą. ES sanglaudą skatina per įvairius struktūrinius fondus, Europos investicijų fondą ir kitas finansų įstaigas.³

---

¹ <http://www.integracija.lt/Default.aspx?tabid=107> – žiūrėta 2006 12 03

² Europos Sąjungos (Mastrichto) sutartis // Valstybės žinios. 2004, Nr.2-2

³ <http://www.integracija.lt/Default.aspx?tabid=107> – žiūrėta 2006 12 03

1.2. ES institucijos ir įstaigos

Vienas iš pagrindinių ES principų yra bendrų institucijų sukūrimas visoms valstybėms narėms. Dar 1951 m. įkūrus Europos anglies ir plieno bendriją buvo sukurtos tokios bendros institucijos kaip: Aukščiausioji taryba, Asamblėja, Ministrų taryba ir Teisingumo teismas.⁴ Keičiantis Europos Bendrijai keitėsi ir institucijos bei jų įgaliojimai. Šiuo metu ES veikia daugybė institucijų ir įstaigų, kurios atsakingos už atskirų ES sričių koordinavimą. Pagrindinės penkios yra: Europos Komisija, Europos Parlamentas, Europos Taryba, Audito rūmai, Europos Teisingumo teismas.

Pagrindinės Europos Komisijos funkcijos yra teikti teisės aktų projektus Parlamentui ir Tarybai tvirtinti, administruoti ir vykdyti ES politiką ir biudžetą, kartu su Europos Teisingumo Teismu įgyvendinti ES teisę, atstovauti ES tarptautinėje arenoje. Šiuo metu Europos Komisiją sudaro 25 nariai (po vieną iš kiekvienos šalies narės). Komisijos vidinę struktūrą sudaro 36 generaliniai direktoratai ir tarnybos. Europos Komisija yra didžiausia darbuotojų skaičiumi institucija, kurioje dirba daugiau nei 25 tūkstančiai darbuotojų.⁵

Europos Parlamentas tiesiogiai ES piliečių kas 5 metus renkama institucija, kuri kartu su Europos Taryba naudojasi teisės aktų leidimo galia bei tvirtina ES biudžetą. Jis taip pat vykdo ES institucijų, ypač Europos Komisijos, demokratinę kontrolę. Turi teisę pritarti narių kandidatūroms ir gali išreikšti nepasitikėjimą visa Europos Komisija. Po 2004 m. birželio mėn. įvykusių Europos Parlamento rinkimų yra 732 nariai. Septyniolika Europos Parlamento nuolatinių komitetų atlieka parlamento plenarinių sesijų paruošiamuosius darbus. Europos Parlamente dirba beveik 5 tūkstančiai darbuotojų.⁶

Europos Taryba priima teisės aktus (daugelyje sričių kartu su Europos Parlamentu). Koordinuoja valstybių narių bendras ekonomikos politikos kryptis, sudaro ES tarptautinius susitarimus bei kartu su Europos Parlamentu tvirtina ES biudžetą. Taryba plėtoja ES bendrą užsienio ir saugumo politiką ir koordinuoja valstybių narių teismų ir policijos pajėgų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose. Tarybos posėdžiuose priklausomai nuo svarstomo klausimo reguliariai susitinka valstybių narių atstovai, dažniausiai ministrai, kurie posėdžiauja Briuselyje. Institucijai pagal rotacijos principą kas šešis mėnesius pirmininkauja vis kita valstybė narė. Tarybos Generaliniame sekretoriате dirba daugiau nei 3 tūkstančiai darbuotojų.⁷

Europos Teisingumo teismas už ES teisės aktų vienodą aiškinimą bei taikymą visose valstybėse narėse atsakinga institucija. Teismas turi įgaliojimus spręsti tarp valstybių narių, ES

⁴ http://www.europa.eu/abc/treaties/index_lt.htm - žiūrėta 2006 12 03

⁵ http://www.es-isidartinimas.lt/index.php?content_id=114&menu_id=0 – žiūrėta 2006 12 03

⁶ Ten pat

⁷ Ten pat

institucijų, komercinių įmonių ir asmenų kylančius teisinius ginčus. Teisingumo teisme, kuris įsikūręs Liuksemburge, dirba daugiau nei 1,5 tūkstančiai darbuotojų.⁸

Audito rūmai vykdo ES veiklos finansinę kontrolę: tikrina ES institucijų išlaidas ir pajamas, kontroliuoja ES biudžetą. Rūmus sudaro po vieną narį iš kiekvienos ES šalies narės. Audito rūmuose, kurie įsikūrę Liuksemburge, dirba virš 500 darbuotojų iš kurių apie 250 yra auditoriai.⁹

Darbo sąlygas šiose institucijose nustato Europos Bendrijos pareigūnų personalo taisyklės bei Europos Bendrijų kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos. Minėtos institucijos turi visoms bendrą įdarbinimo įstaigą – Europos Personalo atrankos tarnybą (EPSO), kuri rengia atvirus atrankos konkursus įdarbinimui į ES institucijas.

Pirmame priede (žr. 1 priedą 47 psl.) pateikiama ES vidaus saugumo institucijų ir įstaigų schema, kuri parodo institucijų priklausomybę ir vietą bendroje ES sistemoje.¹⁰ Raudonuose skritulėliuose pateiktos institucijos tokios kaip Situacijų centras, Eurojustas, Cepas ir kt., kurios neturi tiesioginės atskaitomybės kitoms institucijoms, bet priklauso bendrai ES institucijų sistemai ir yra vadinamos decentralizuotomis ES įstaigomis. Šios įstaigos taip pat atlieka labai svarbų vaidmenį įgyvendinant ES politikas ir tikslus. Pagrindiniai skirtumai nuo kitų ES institucijų, kad jos yra specializuotos ir veiklą vykdo vienoje srityje bei, kad jos gali turėti savo personalo atrankos taisykles.

Viena iš tokių įstaigų taip pat yra Europolas (Europos policijos biuras). Įgyvendinant laisvo prekių, paslaugų bei žmonių judėjimo politikas ypač svarbus tapo tarptautinis bendradarbiavimas ir keitimasis informacija bei gerąja patirtimi. Nusikalstamumas Europoje yra viena didžiausių problemų su kuria kovoja visos šalys, todėl labai svarbu, kad Europole dirbtų atsakingi, kompetentingi bei atsidavę darbuotojai. 1 priede (žr. 1 priedą 47 psl.) galime matyti, kad bendroje ES vidaus saugumo institucijų ir įstaigų schemeje Europolas yra priskirtas trečiam ES ramsčiui, t.y. Teisingumo ir vidaus reikalų sričiai. Europolas yra decentralizuota ES įstaiga, turinti atskiras personalo atrankos taisykles, taigi šiame darbe bus pristatytas Europos policijos biuras bei kalbama apie įsidarbinimą ir karjeros galimybes jame.

---

⁸ http://www.es-isidarbinimas.lt/index.php?content_id=114&menu_id=0 – žiūrėta 2006 12 03

⁹ Ten pat

¹⁰ Europolo Personalo padalinio informacija

2. Bendra Europolo charakteristika

Europolas yra ES įstaiga, siekianti užkirsti kelią organizuotam tarptautiniam nusikalstamumui. Pagrindinis Europolo uždavinys padėti ES valstybių narių nusikalstamumą tiriančioms ir kontroliuojančioms institucijoms kovoti su tarptautinėmis nusikalstamumo struktūromis.

Pirmą kartą Europolo – ES valstybių policijų bendradarbiavimo įstaigos - įkūrimo idėja buvo aptarta 1991 m. birželio mėnesį vykusiame Liuksemburgo ES Viršūnių Tarybos susitikime. Europolo sukūrimo idėja atsispindėjo 1992 m. Maastrichto sutartyje, kuri numatė Europolo, kaip bendradarbiavimo teisingumo ir vidaus reikalų srityje priemonės, padėsiančios valstybėms narėms rinkti, analizuoti ir keisti informacija bei stiprinti nacionalinių policijos pajėgų sąveiką, įkūrimą.

Europolas, kurio būstinė įsikūrusi Hagoje, Nyderlandų Karalystėje, savo veiklą pradėjo vykdyti 1994 m. sausio 3 d. kaip Europolo narkotikų kontrolės padalinys. Vėliau veiklą papildė kitomis nusikalstamumo rūšimis.

Europolas savo veikloje vadovaujasi ES Tarybos patvirtinta Europolo konvencija.¹¹ Joje išvardytos ne tik šios ES įstaigos funkcijos, bet numatyta struktūra bei valdymas. Europolo konvencija įsigaliojo 1998 m. spalio 1 d. ir savo veiklą visose jam pavestose srityse Europolas pradėjo 1999 m. liepos 1 d.

Europolo tikslas – gerinti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, kovojant su terorizmu, neteisėta narkotikų apyvarta ir kitais sunkiais tarptautiniais nusikaltimais tais atvejais, kai yra faktinių požymių, kad juose dalyvauja organizuota nusikalstama struktūra ir tais nusikaltimais dvi ar daugiau valstybių narių gali būti paveiktos taip, kad dėl atitinkamų nusikaltimų masto, reikšmingumo bei padarinių reikia bendro valstybių narių nusistatymo. Policijos bendradarbiavimas apima kovą su neteisėtu narkotikų gabenimu, pinigų plovimu, neteisėtu branduolinių ir radioaktyvių medžiagų, nelegalių migrantų gabenimu, o taip pat nusikaltimais, susijusiais su autotransporto priemonėmis, prekyba žmonėmis, o prirėkus – ir muitinių sritį, bei prevencijos priemones, kurios užkirstų kelią minėtiems nusikaltimams.¹²

Be minėtų, kitos Europolo prioritetinės veiklos sritys yra nusikaltimai asmeniui, finansiniai nusikaltimai ir kibernetiniai nusikaltimai. Tokio pobūdžio nusikaltimuose turi dalyvauti organizuotos nusikalstamos struktūros, o jų veikla turi apimti dvi ar daugiau valstybių narių.

Valstybėms narėms Europolas padeda:

---

¹¹ Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202

¹² Ten pat.

- vadovaudamasis nacionaline teise, keistis informacija apie organizuotą nusikalstamumą Europolo ryšių pareigūnų padalinio (ELO-Europol Liaison Officers) nustatyta tvarka;
- atlikti operatyvinę nusikalstamumo analizę ir ja keistis su valstybių narių kompetentingomis institucijomis;
- remiantis valstybių narių informacija ir Europolo duomenimis, rengti strateginę analizę, ja keistis su kompetentingomis valstybių narių institucijomis;
- atlikti nusikaltimų ekspertizę ir teikti techninę paramą tiriant organizuotus nusikaltimus;
- tobulinti ir derinti nusikaltimų tyrimo technologijas.¹³

Europole įsteigta ir nuolat tobulinama kompiuterinė nusikalstamumo duomenų rinkimo ir analizės sistema, kuri prieinama suinteresuotoms valstybių narių vyriausybėms institucijoms. Europolo konvencija nustato griežtas prie šių duomenų priėmimo taisykles, kuriomis siekiama nepažeisti žmogaus teisių.

Taigi, pagrindinė Europolo funkcija – ES šalių narių policijos tarnybų veiklos koordinavimas, tiriant ir užkardant tarptautinio pobūdžio nusikalstamas veikas, naudojant Europolo kompiuterinę sistemą (TECS), kurią sudaro trys pagrindiniai komponentai: informacinė sistema; analizės sistema; indeksų sistema. Mūsų nuomone, pagrindinis Europolo uždavinys – prisidėti prie operatyvinių veiksmų sėkmingo vykdymo valstybėse narėse ir užtikrinti, kad informacija būtų tinkamai įvertinta, o tai ir yra toji pridėtinė vertė, kurią Europolas gali suteikti.

Europolo specifika yra ta, kad ryšius su valstybių narių teisėsaugos institucijomis Europolas palaiko per nacionalinius policijos padalinius. Europolo konvencijos 4 str. nurodoma, kad kiekviena ES valstybė privalo įkurti Europolo nacionalinį padalinį, kuris būtų atsakingas už bendradarbiavimą su Europolu. Nacionalinis padalinys yra vienintelė ryšių tarp Europolo ir kompetentingų nacionalinių institucijų palaikymo įstaiga. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad nacionaliniai padaliniai galėtų atlikti savo užduotis.

2004 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 816 „Dėl atsakingų institucijų paskyrimo ir įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl konvencijos, parengtos vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, dėl Europos policijos biuro įsteigimo (Europolo konvencijos) ir jos protokolų ratifikavimo“ policijos generalinis komisaras įgaliotas paskirti nacionalinį padalinį, kuris vykdys Europolo nacionalinio padalinio uždavinius, ir iki 2004 m. rugsėjo 1 d. patvirtinti šio padalinio nuostatus.¹⁴

¹³ Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimas Nr. 816 „Dėl atsakingų institucijų paskyrimo ir įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl konvencijos, parengtos vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, dėl Europos policijos biuro įsteigimo (Europolo konvencijos) ir jos protokolų ratifikavimo“ // Valstybės žinios, 2004, Nr. 103-3791

2004 m. rugpjūčio 6 d. Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. V-384 „Dėl padalinio, kuris vykdys Europolo nacionalinio padalinio uždavinius, paskyrimo“ Lietuvos kriminalinio policijos biuro Tarptautinių ryšių valdybos Europolo Lietuvos nacionalinis skyrius paskirtas nacionaliniu padaliniu, vykdysiančiu Europolo konvencijoje nustatytus Europolo nacionalinio padalinio uždavinius.¹⁵

Europolo konvencijos 5 str. policijos pareigūnų ryšiams (toliau – ELO) institucija yra įvardijama kaip viena iš pagrindinių priemonių, užtikrinančių Europolo informacijos gavimo ir apdorojimo mechanizmą, nusikaltimų tyrimo koordinavimą. Kiekvienas nacionalinis padalinys komandiruoja laikinai dirbti Europole bent vieną ELO. Jam yra taikoma komandiravusios valstybės narės nacionalinė teisė. Pabrėžtina, kad ELO Europole statusas yra kiek kitoks, nes jis nėra diplomatinio personalo narys, todėl Europolo konvencijos 41 str. 2 d. numato, kad valstybės narės, komandiravusios ELO, tomis pačiomis sąlygomis sudaro susitarimus dėl ELO, dirbančių Europole, privilegijų ir imunitetų. Lietuvoje 2004 m. rugpjūčio 19 d. priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1032 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Nyderlandų Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl susitarimo dėl pareigūnų ryšiams, Europos policijos biure atstovaujančių Lietuvos Respublikai, privilegijų ir imunitetų patvirtinimo“.¹⁶ Šiame susitarime numatyta, kad Nyderlandų Karalystėje ir jos atžvilgiu Lietuvos Respublikos policijos ryšių pareigūnas naudojasi tomis pačiomis privilegijomis ir imunitetais, kurie yra suteikiami diplomatiniam personalui pagal 1961 m. Vienos konvenciją dėl diplomatinių santykių,¹⁷ taip pat įtvirtinamos jų atvykimo, apsigyvenimo ir išvykimo sąlygos, jų asmens apsauga, sąlygos ir imunitetai, susiję su informacijos perdavimu ir gavimu, galimų ginčų sprendimai dėl susitarimo taikymo ar interpretavimo ir pan.

Ryšių pareigūnams galioja nacionalinė teisė ir jie nėra Europolo darbuotojai, t.y. jiems netaikomi Europolo tarnautoju tarnybos nuostatai, apie kuriuos bus kalbama vėliau.

---

¹⁵ Lietuvos policijos generalinio komisaro 2004 m. rugpjūčio 6 d. įsakymas Nr. V-384 „Dėl padalinio, kuris vykdys Europolo nacionalinio padalinio uždavinius, paskyrimo“ // Valstybės žinios. 2004, Nr. 103-3791

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas Nr. 1032 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Nyderlandų Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl susitarimo dėl pareigūnų ryšiams, Europos policijos biure atstovaujančių Lietuvos Respublikai, privilegijų ir imunitetų patvirtinimo“ // Valstybės žinios. 2004, Nr. 131-4737

¹⁷ Vienos konvencija dėl diplomatinių santykių // Valstybės Žinios. 1999, Nr. 83-2455.

2.2. Europolo valdymas

Europolo konvencijos 26(1) str. nustatyta, kad Europolas yra juridinis asmuo ir gali veikti valstybėse narėse, vadovaudamasis jų nacionaline teise¹⁸

Europolo konvencijos 27 str. išvardytos šios ES institucijos struktūros:

- Valdyba;
- Direktorius;
- Finansų kontrolierius;
- Finansų komitetas.

Valdybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir po vieną jį galintį pakeisti atstovą. Kiekviena valstybė narė turi tik vieno balso teisę. Negalint dalyvauti posėdyje tikrajam atstovui, už jį balsuoja pakaitinis. Posėdžiuose kviečiamas dalyvauti ir Komisijos atstovas, bet jis neturi balsavimo teisės.¹⁹

2004 m. liepos 9 d. priimtas Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymas Nr. V-327 „Dėl Lietuvos policijos pareigūnų skyrimo į Europos policijos biuro valdybą“, kuriuo paskirtas Lietuvos tikrasis ir pakaitinis Valdybos nariai.²⁰

Valdybos posėdžiuose gali būti kviečiami dalyvauti patarėjai ir ekspertai, jeigu to pageidauja Valdybos nariai arba jų pakaitiniai. Valdybos posėdžiai kviečiami ne rečiau nei du kartus per metus, tačiau vyksta tris kartus per 6 mėn. (per vienos valstybės narės pirmininkavimą ES), t.y. kas antrą mėnesį.

Valdybai pirmininkauja tos valstybės narės atstovas, kuri tuo metu pirmininkauja ES. Lietuva ES pirmininkaus 2013 m. liepos – gruodžio mėn. ir Valdybai pirmininkaus tikrasis Lietuvos narys Valdyboje.

Valdyba kasmet vienbalsiai privalo patvirtinti:

- metinę Europolo veiklos ataskaitą;
- pranešimą apie Europolo numatomus veiksmus atsižvelgiant į valstybių narių poreikius bei šių ateities veiksmų nulemtus biudžeto ir personalo pakeitimus.

Abu šie dokumentai pateikiami ES Tarybai, kaip tai yra numatyta Bendrijos sutarties VI dalyje.

---

¹⁸ Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202

¹⁹ Ten pat.

²⁰ Lietuvos policijos generalinio komisaro 2004 m. liepos 9 d. įsakymas Nr. V-327 „Dėl Lietuvos policijos pareigūnų skyrimo į Europos policijos biuro valdybą“

Valdyba numato Europolo direktorių ir jo pavaduotojus bei nustato direktoriaus pareigas, patvirtina penkiems metams finansinį planą, skiria finansų kontrolierių bei nustato jo pareigas, siūlo konvencijos pataisas bei sprendžia kitus klausimus.

Europolui vadovauja direktoratas, sudarytas iš direktoriaus ir 3 jo pavaduotojų. Direktoratas buvo paskirtas teisingumo ir vidaus reikalų ministrų Tarybos 1999 m. balandžio 29 d. sprendimu. Direktorius ir jo pavaduotojai skiriami ketverių metų kadencijai su teise būti paskirtais šioms pareigoms dar vienai ketverių metų kadencijai.²¹

Europolui 2005 m. buvo skirta 63,4 milijonų eurų biudžetas. Visos valstybės narės šiam biudžetui skiria lėšų, kurios proporcingos kiekvienos šalies narės bendrajam vidaus produktui (BVP).²² Lietuva, tapusi pilnateise ES nare bei ratifikavusi Europolo konvenciją, taip pat moka Europolo organizacijos metinį nario mokestį. 2005 m. II pusmetį Lietuva sumokėjo 87.831 eurų įmoką. Didžiausias įmokas moka Vokietija (10.540.485 eurų) bei Didžioji Britanija (8.839.186 eurų).

Europolo audito komitetas sudarytas iš trijų narių, skiriamų ES audito rūmų, tikrina biudžeto lėšų naudojimą.

---

²¹ Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202.

²² <http://www.europol.europa.eu> – žiūrėta 2004 09 18

3. Personalo valdymas Europole

Visų ES institucijų darbuotojams galioja bendros Europos Bendrijos pareigūnų personalo taisyklės ir Europos Bendrijų kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos. (toliau – Personalo taisyklės).²³ Į ES institucijas negalima priimti darbuotojų kitaip, nei tai numato Personalo taisyklės, kuriose išsamiai aprašytos priėmimo į darbą ir atleidimo iš jo sąlygos, atlyginimų dydžiai, karjeros pakopos, išėjimo į pensiją ir kitos sąlygos.

2002 m. liepos 25 d. Europos Parlamento, Tarybos, Komisijos, Teisingumo Teismo, Audito Rūmų, Ekonomikos ir socialinio komiteto, Regionų komiteto, Europos ombudsmeno bendru nutarimu buvo įsteigta visoms ES institucijoms viena Personalo atrankos įstaiga (angl. *The European Communities Personnel Selection Office - EPSO*).

Europolas yra ES įstaiga. Jis veikia įgyvendindamas atskiras ES politikas ir vykdydamas jam pavestas funkcijas.

Europolo, kaip institucijos, organizacinė struktūra nėra paini. Organizacijai vadovauja Europolo direktorius, kuriam yra pavaldūs trys departamentai: Informacijos valdymo ir technologijų, Sunkių nusikaltimų ir Bendrojo valdymo departamentas, kuriems pagal kompetenciją priskirti kompetentingi struktūriniai padaliniai. (žr. 2 priedą 48 psl.)²⁴

Personalo atranką Europolas vykdo atskirai nuo kitų ES institucijų. Europole yra Personalo padalinys, kuris priklauso Bendrojo valdymo departamentui ir savo veikloje vadovaujasi Europolo tarnautojų tarnybos nuostatais.

Remiantis 2005 m. Europolo metine ataskaita, beveik pusė tais metais priimtų darbuotojų buvo įdarbinta į Europolo Sunkių nusikaltimų departamentą.²⁵

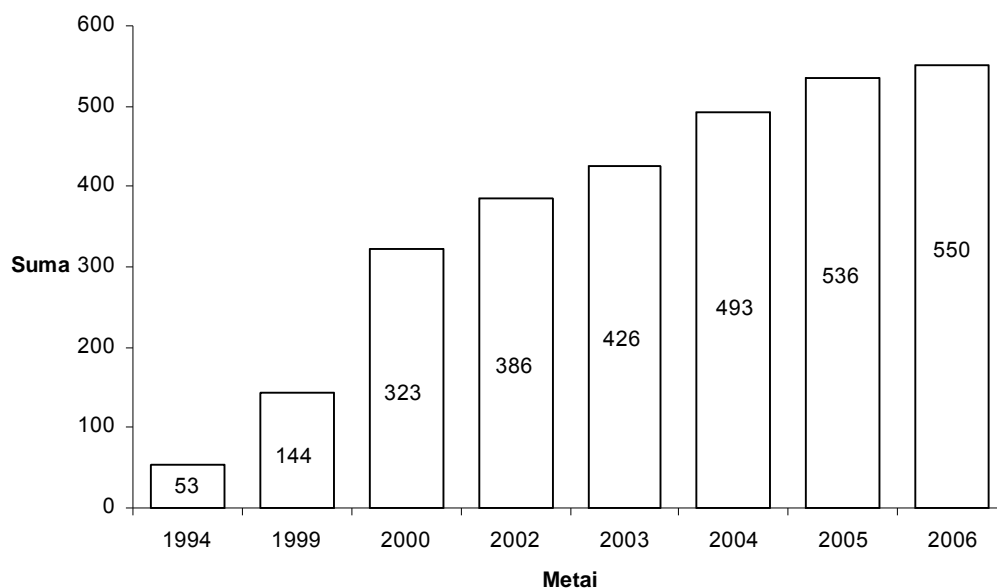
Darbuotojų atranka ir įdarbinimas turi labai didelę įtaką visoms Europolo veikloms, nes kiekvienai žiniomis grįstai organizacijai personalas yra didžiausias turtas. 2005 m. gruodžio mėnesio duomenimis Europole dirbo 536 darbuotojai²⁶, o 2006 m. liepos mėnesio duomenimis - iš viso dirbo 550 darbuotojų. (žr. 1 schemą 14 psl.). Darbuotojų skaičius per 12 metų išaugo 10 kartų. Labai ženklus darbuotojų augimas buvo 2000 m., kai darbuotojų skaičius išaugo dvigubai, o vėliau didėjo po truputį.

²³ www.es-isidarbinimas.lt/file/Staff%20regulations_other%20servants.pdf – žiūrėta 2006 12 03

²⁴ www.europol.europa.eu/index.asp?page=orgchart – žiūrėta 2006 09 11

²⁵ www.europol.europa.eu/publications/ar2005/EuropolAnnualReport2005.pdf - žiūrėta 2006 09 11

²⁶ Ibid.

1 schema. Europolo darbuotojų augimas, 2006 liepa²⁷

Per pastaruosius metus buvo įdėta labai daug pastangų stiprinant žmogiškųjų išteklių valdymą, taip pat rengiant žmogiškųjų išteklių strategiją bei vystant įdarbinimo ir mokymų politikas.²⁸

3.1. Europolo tarnautojų tarnybos nuostatai

Europolo konvencijos 30 str. 3 d. numatyta, kad išsamias nuostatas dėl darbuotojų vieningai patvirtina Taryba. Europolas, įdarbindamas tarnautojus, vadovaujasi Europolo tarnautojų tarnybos nuostatais, kuriuos 1998 m. gruodžio 3 d. priėmė ES Taryba (toliau – Tarnybos nuostatai).

Tarnybos nuostatai taikomi visiems pagal sutartį Europole įdarbintiems tarnautojams. Tokie tarnautojai yra:

- Europolo personalas, kurį sudaro tik iš kompetentingų institucijų įdarbintas personalas (vad. *bold* pareigybės) bei personalas, kuris gali būti įdarbintas tiek iš šių institucijų, tiek ir nepriklausantis joms (vad. *non-bold* pareigybės);
- vietinis personalas. „Vietinis personalas“ reiškia darbuotojus, pagal vietos įstatymus sandomus dirbti darbininkais arba aptarnavimo sferos darbuotojais.

²⁷ www.europol.europa.eu/index.asp?page=personnel – žiūrėta 2006 09 11

²⁸ www.europol.europa.eu/index.asp?page=publar2004#HR – žiūrėta 2006 10 19

Pareigybių skaičius ir rangas kiekvienais metais yra nurodomas biudžeto priede. 2006 m. Europolo biudžete numatyta, kad iš viso yra 382 etatai iš kurių 20 naujų (2005 m. numatyti 362 etatai).²⁹

Europole yra šios pareigybės³⁰:

- *Direktorius*;
- *Direktoriaus pavaduotojai*;
- ***Direktoriaus padėjėjai (žvalgybai, keitimuisi informacija, operatyvinei paramai, technologijai, personalui, mokymui ir gerbūviui, administracijai, finansams ir saugumui, strateginiam planavimui)***;
- ***Padalinio vadovas (Žvalgybos plėtra ES valstybėse narėse; Žvalgybos plėtra RVE šalyse; Žvalgybos plėtra kitose pasaulio šalyse; Analizė; Ryšiai su Europos Sąjungai nepriklausančioms institucijoms; Parama tyrimui; Operatyvinė parama; Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla (nusikalstamumas ir metodai); Informacinių technologijų tarnyba; Konvencijos II antraštinės dalies reikalai; Techninė parama; Direktoratas; Išoriniai ryšiai ir ryšiai su žiniasklaida; Mokymas; Saugumas; Dokumentacijos tarnyba (įskaitant visuotinai prieinamų šaltinių analizę); Personalas)***;
- Padalinio vadovas (Teisės ir duomenų apsaugos tarnyba; Socialinio aprūpinimo tarnyba; Finansai; Bendrosios paslaugos);
- ***Pirmieji pareigūnai (Žvalgyba (specialios sritys); Strateginė analizė; Operatyvinė analizė; Parama tyrimui; Operatyvinė parama; Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla; Duomenų saugumas; II antraštinės dalies reikalų politika ir procedūros; Rezultatų analizė; Spauda ir viešieji ryšiai; Personalas – samdos pareigūnas)***;
- Pirmieji pareigūnai (Dokumentacijos tarnyba (visuotinai prieinamų šaltinių analizė); IT kompiuterių operacijos; IT plėtra; IT taikymo parama; Direktorato štabas; Veiklos planavimas ir stebėseną; Duomenų apsauga; Patarėjas teisės klausimais; Vizitai ir konferencijos; Vidaus ryšiai; Personalas: – atlyginimo ir išmokų administravimas– vidaus mokymas; Finansai; Bendrosios paslaugos; Saugumas;
- ***Antrieji pareigūnai (Žvalgyba (specialios sritys); Strateginė analizė; Operatyvinė analizė; Parama tyrimui; Operatyvinė parama; Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla; Duomenų saugumas; Rezultatų analizė; Spauda ir viešieji ryšiai)***;

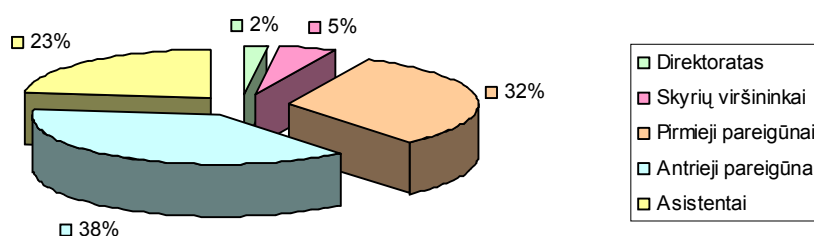
²⁹ Europos Sąjungos oficialus leidinys, 2005, Nr. C 174/1.

³⁰ Juodu šriftu nurodytose pareigybėse gali dirbti tiksliai iš kompetentingų nacionalinių institucijų pagal Tarnybos nuostatų 2 straipsnį įdarbintas personalas. Kompetentingos nacionalinės institucijos yra visos valstybėse narėse veikiančios valstybinės įstaigos, kurios pagal nacionalinę teisę atsako už nusikaltimų prevenciją ir kovą su nusikalstamumu. Žvaigždute (*) pažymėtos pareigybės yra laikomos darbo vietomis, kurias gali užimti vietinis personalas.

- Antrieji pareigūnai (Dokumentacijos tarnyba (visuotinai prieinamų šaltinių analizė); IT kompiuterių operacijos; IT plėtra; IT taikymo parama; II antraštinės dalies reikalai; Direktoro štabas; Veiklos planavimas ir stebėseną; Vizitai ir konferencijos; Vidaus ryšiai; Personalias; Vidaus mokymai; Finansai; Bendrosios paslaugos; Saugumas);
- *Direktorato padėjėjai* (Direktoriaus padėjėjas; Direktoriaus pavaduotojų padėjėjas);
- **Padėjėjai (Analizės padėjėjai);**
- Padėjėjai (Direktoriaus padėjėjų padėjėjai; Direktoro štabo padėjėjai; Administracijos padėjėjai (visų atitinkamų padalinių); Bendrųjų paslaugų padėjėjai (*); Techniniai padėjėjai (*));
- *Kitas personalas* (Specialiai parengti vairuotojai(*); Vairuotojai (*); Saugumo pareigūnai (*); Operatoriai (*); Kvalifikuoti darbininkai (*)).³¹

Pagal Europolo konvenciją kompetentingos institucijos – tai visos valstybėse narėse esančios viešosios valdžios institucijos, pagal nacionalinę teisę atsakingos už nusikaltimų prevenciją ir kovą su jais.³²

Antroje schemeje (žr. 2 schemą) yra pateikti duomenys, kiek procentų darbuotojų dirba Europole atsižvelgiant į pareigybes:

2 schema. Europolo darbuotojai pagal pareigybes, 2006 m. liepa³³

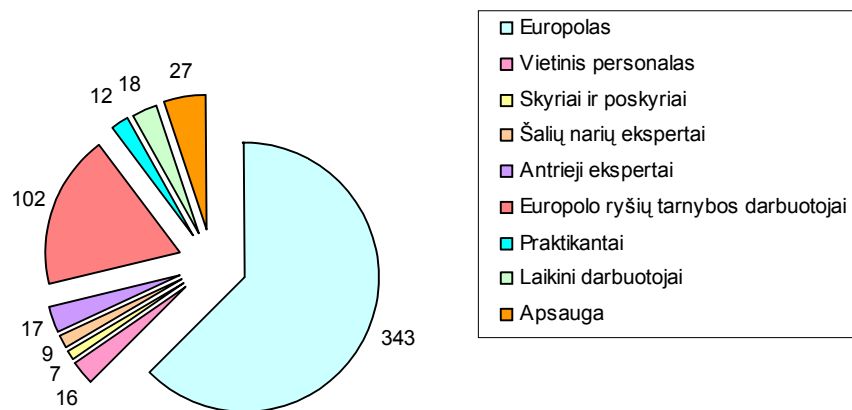
Trečioje schemeje (žr. 3 schemą 17 psl.) galime matyti pasiskirstymą tarp Europolo personalo ir dirbančiųjų Europole, kuriems nėra taikomi Europolo tarnautojų nuostatai:

³¹ 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)

³² Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202.

³³ www.europol.europa.eu/index.asp?page=personnel – žiūrėta 2006 09 11

3 schema. Europole dirbančiųjų pasiskirstymas, 2006 liepa³⁴

Pareigūnams, priimtiems į pareigybes, kurias gali užimti tik iš valstybių narių kompetentingų institucijų įdarbinti pareigūnai, gali būti pasiūlyta tik laikinos sutartys, kurių terminas gali būti nuo 1 iki 4 metų. Šios sutartys gali būti pratęstos nuo 2 iki 4 metų, po pirmosios sutarties pasibaigimo, taigi maksimalus darbo Europole terminas yra 8 metai. Ypatingais atvejais, pasibaigus abejoms terminuotoms sutartims, darbuotojams gali būti pasiūlyta neterminuota darbo sutartis.³⁵

Šiuose Tarnybos nuostatuose numatytiems funkcijoms vykdyti Europolo sudėtyje įsteigiamas Personalo komitetas. Visi pareigūnai turi teisę rinkti arba būti renkama į šį komitetą. Rinkimai yra vykdomi slaptu balsavimu. Personalo komitetą sudaro 7 nariai, kurių kadencija yra iki 3 metų, bet ne mažiau nei 1 metai. Jis yra sudaromas taip, kad būtų atstovaujami visi pareigūnai.³⁶

Europole įdarbinti darbuotojai pagal Tarnybos nuostatus turi teises ir pareigas. Pareigūnas elgiasi ir vykdo savo pareigas Europolui, visų pirma vadovaudamasis Europolo interesais bei savo veikloje remiasi diskretiškumo ir konfidencialumo reikalavimais. Europolas skatina pareigūnų kvalifikacijos kėlimą ir mokymą, suderinamą su sklandžiu tarnybos darbu ir atitinkantį paties Europolo interesus.

Įdarbinant Europolo personalą siekiama užtikrinti, kad į instituciją ateitų dirbti patys gabiausi, sugebantys efektyviai dirbti ir patikimiausi asmenys. Atrenkant Europolo personalą, be asmeninio tinkamumo ir profesinės kvalifikacijos reikalavimų, taip pat siekiama, kad būtų

³⁴ www.europol.europa.eu/index.asp?page=personnel – žiūrėta 2006 09 11

³⁵ 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)

³⁶ Ten pat.

deramai atstovaujami visų valstybių narių piliečiai ir ES oficialios kalbos. Europolas laikosi lygių galimybių politikos.³⁷

3.1.1. Socialinės garantijos dirbant Europole

Tarnybos nuostatų 4 skyrius reglamentuoja darbuotojų darbo sąlygas. Nuolatinį darbą dirbantys pareigūnai visuomet turi būti Europolo žinioje, tačiau įprasta darbo savaitė yra 40 valandų. Darbo laiko sistema Europole yra pakankamai lanksti, nes dėl tarnybos būtinybės arba saugos taisyklių gali būti reikalaujama, kad pareigūnas po įprastinių darbo valandų liktų budėti tarnybos vietoje arba namuose, tačiau tai neturi viršyti 150 valandų per bet kurį šešių mėnesių laikotarpį ir darbuotojas turi teisę į specialias priemokas ar kompensuojamąsias atostogas. Esant būtinybei, darbuotojas gali pateikti motyvuotą prašymą direktoriui, kad jam būtų leista dirbti ne visą darbo dieną, o neišdirbtą sutartą įprastinio darbo laiko dalį išdirba kiekvieną mėnesį direktoriaus nustatyta tvarka. Tokiu būdu darbuotojams yra suteikiama galimybė mokytis ar auginti mažamečius vaikus.³⁸

Darbo užmokestis Europole, kaip ir daugelyje valstybinių įstaigų įvairiose šalyse, yra griežtai reglamentuotas. Europolo personalo darbo užmokestį sudaro bazinė alga, išmokos šeimai ir, atitinkamais atvejais, kitos išmokos. Valdyba kiekvienais metais persvarsto Europolo pareigūnų darbo užmokestį. Bazinė mėnesinė alga nustatyta olandijos guldenais kiekvienai atlyginimo skalės kategorijai ir jos pakopoms yra pateikta 3 priede (žr. 3 priedą 49 psl.)³⁹. Išmokas šeimai sudaro: išmoka šeimai, išmoka vaikui išlaikyti, mokymo išmoka. Tokiu būdu pareigūnas yra motyvuojamas bei skatinamas, nes darbas Europole užtikrina socialines garantijas jam ir jo šeimai. Be šių išmokų į Hagą atvykę dirbti pareigūnai turi teisę gauti ekspatriacijos išmoką, persikėlimo išlaidų atlyginimą, dalinai kompensuojama būsto nuoma.

Pareigūnas ir jo šeimos nariai yra apdraudžiami socialiniu draudimu ligos ir nelaimingo atsitikimo atveju ir Europolas, pagal Tarnybos nuostatus, padengia iki 80 procentų patirtų išlaidų, o kai kuriais atvejais ir 100 procentų išlaidų. Netgi atleistas iš pareigų darbuotojas, atskiru prašymu gali būti ir toliau apdraustas socialiniu draudimu tokiomis pat sąlygomis, kaip tuo metu, kai buvo Europolo tarnautojas.

Europolo personalas taip pat yra apdraudžiamas nuo mirties ir invalidumo tarnybos metu rizikos. Tapęs visiškai nedarbingu ir dėl šios priežasties tarnybą Europole priverstas palikti pareigūnas turi teisę į invalidumo pensiją. Visos sąlygos ir apribojimai dėl draudimo išmokų yra

---

³⁷ 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)

³⁸ Ten pat

³⁹ Ten pat

pateikti šeštame Tarybos nuostatų skyriuje. Jame tai pat yra aprašoma išstarnauto laiko pensijos bei išėtinės pašalpos gavimo sąlygos ir apskaičiavimas.⁴⁰

3.2. Įdarbinimo procesas Europole

Tarybos nuostatai pakankamai smulkiai reglamentuoja visą darbo Europole procesą nuo įdarbinimo pradžios iki darbuotojo išėjimo į pensiją. Darbuotojų atranka ir įdarbinimas svarbus procesas, reikalaujantis laiko ir didelių išlaidų. Efektyvi ir nediskriminuojanti personalo atranka, skiriant didelę reikšmę žmogiškiesiems ištekliams, sumažina ateityje daug kainuojančių klaidų tikimybę.

3.2.1. Darbo skelbimas

Pirmiausia įdarbinimo procese yra būtina suformuluoti darbo aprašymą, o tai priklauso nuo to, koku pagrindu reikia užpildyti laisvą pareigybę: dėl išėjimo iš darbo, išėjimo į pensiją, kitokio pasitraukimo ar yra sukuriama nauja darbo vieta. Labai svarbu yra nustatyti darbo vietos būtinybę ir reikalavimus, užduotis bei tikslus, kuriuos reikia pasiekti. Visa tai turi būti parengta atsižvelgus į Europolo strateginius ir finansinius planus. Įvertinus poreikį yra sudaromas darbo skelbimas.

Darbo skelbimas yra rašytinis pareiškimas, kuriame atsispindi būsimo darbuotojo darbo užduotys, funkcijos, atsakomybė bei sąveikos ir visa tai turi būti išdėstyta aiškiai ir suprantamai. Kitas žingsnis yra nuspręsti, kokias žinias, įgūdžius, kvalifikacijas turi turėti idealus kandidatas, vėliau vykdysiantis jo darbui priskirtas užduotis ir funkcijas. Svarbu nuspręsti, kurie reikalavimai yra būtini, o kurie bus laikomi privalumais. Tinkamai parinkti kriterijai padeda pritraukti tinkamus kandidatus ir suteikia galimybę lengviau atskirti kandidatus. Pagrindinės klaidos sudarant darbo skelbimus būna:

- kada reikalavimai, keliami kandidatui, neatitinka būsimo darbo turinio;
- reikalavimai yra per žemi ir daugelis kandidatų juos įvykdo;
- reikalavimai per aukšti ir tai atbaido gerus ir tinkamus specialistus.⁴¹

---

⁴⁰ 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)

⁴¹ Praktinis vadovas Europolo personalui įdarbinti 2004 m.

3.2.2. Darbo skelbimo pavišinimas

Parengus tinkamą darbo skelbimą, yra būtina nuspręsti, koku lygiu jis bus skelbiamas: vietiniu, nacionaliniu (vietiniam personalui) ar tarptautiniu (šalių narių pareigūnams).

Laisvos darbo vietos Europole skelbiamos visose ES šalyse narėse. Europolas informuoja Europolo nacionalinius padalinius dėl visų laisvų vietų Europole. Europolo nacionaliniai padaliniai, dėl laisvų darbo vietų informuoja tiesiogiai susijusias institucijas šalyse narėse. Kompetentingos institucijos turi užtikrinti, kad apie laisvas darbo vietas būtų informuotos visos susijusios įstaigos. Jei laisvą vietą gali užimti ir ne kompetentingoje teisėsaugos institucijoje dirbantis žmogus, Europolas, apie laisvą darbo vietą iš karto turi paskelbti ES oficialiame leidinyje bei kitose masinėse informavimo priemonėse, kad skelbimas būtų prieinamas kuo daugiau žmonių.⁴²

Lietuvoje skelbimų apie laisvas pareigybes Europole paskelbimo tvarką reglamentuoja Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-302 patvirtintos Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės (toliau – Išankstinės pretendentų atrankos taisyklės). Parengtas skelbimas yra atsiunčiamas Lietuvos kriminalinės policijos biuro Tarptautinių ryšių valdybos Europolo Lietuvos nacionaliniam skyriui. Jis apie skelbiamą pareigybę nedelsdamas raštu informuoja Policijos departamento Personalo valdybą, kuri informaciją paskelbia Policijos departamento internetiniame puslapyje (www.policija.lt). Skelbimai apie *bold* pareigybes yra prieinami tik policijos sistemoje dirbantiems pareigūnams.

Informacija apie skelbiamas laisvas pareigybes taip pat yra pateikiama Valstybės tarnybos departamento prie LR VRM tinklalapyje (www.vtd.lt) ir Viešojo administravimo instituto administruojamame tinklalapyje (www.es-isidarbinimas.lt)

3.2.3. Atrankos procedūra

Atranka į Europolo pareigybes grindžiama asmeniniu tinkamumu ir profesine kvalifikacija. Svarbu, kad būtų išlaikyta pusiausvyra tarp vyrų ir moterų skaičiaus, bei kad būtų pakankamai proporcingai atstovaujami valstybių narių piliečiai bei oficialios ES kalbos.

---

⁴² Praktinis vadovas Europolo personalui įdarbinti 2004 m.

Kandidatas, norintis aplikuoti į laisvą pareigybę Europole, turi atitikti pirmiausia bendruosius reikalavimus, kurie yra apibrėžti Tarnybos nuostatų 24 str. Europolo darbuotoju gali būti įdarbinamas asmuo tik tuo atveju, jei jis/ji:

- yra vienos iš ES valstybių narių pilietis ir naudojasi visomis jos piliečio teisėmis;
- yra atlikęs visas jam pagal nacionalinius įstatymus nustatytas karinės tarnybos prievoles;
- turi tarnybinėms pareigoms atlikti reikiamas charakterio savybes;
- sėkmingai praeina saugumo patikrą;
- yra fiziškai tinkamas/a savo pareigoms atlikti;
- laisvai kalba mažiausiai dvejomis oficialiomis ES kalbomis, iš kurių viena yra anglų kalba.⁴³

Jei kandidatas atitinka visus šiuos keliamus reikalavimus, bei reikalavimus, pateiktus skelbime, jis per 60 dienų nuo skelbimo dienos turi išsiųsti paraišką. Kandidatas turi užpildyti 3 Europolo paraiškos kopijas ir pateikti jas kartu su kitais reikiama dokumentais.

Europolo direktorius sudaro atrankos komisiją. Ji pataria direktoriui dėl kandidatų tinkamumo bei stengiasi sudaryti kandidatų sąrašą jų privalumus atitinkančia tvarka. Atrankos komisijos sudėtis priklauso nuo pareigybės, į kurią vykdoma atranka. Pirmininkaujančioji valstybė narė savo 6 mėnesių kadencijos pradžioje burtų keliu nustato, kurios kitos valstybės narės jos kadencijos metu gali būti atstovaujamos atrankos komisijoje. Lietuva burtų keliu Olandijos ir Suomijos (iki š. m. gruodžio 31 d.) pirmininkavimo metu pusę metų atstovavo visas 25 valstybes nares, atrenkant kandidatus darbui Europole.

Išanalizavus visas paraiškas, atrankos komisija į kiekvieną laisvą pareigybę atranka, jei įmanoma, ne mažiau kaip po 5 ir ne daugiau kaip po 20 kandidatų, kurie turi laikyti testą raštu ir dalyvauti pokalbyje.⁴⁴

Dažniausiai kandidato testavimas susideda iš trijų dalių:

1. Testas raštu – skirtas išsiaiškinti kandidato kvalifikacijos lygį ir patikrinti, jo žinias apie būsimo darbo specifiką. Testas trunka ne ilgiau nei 3 valandas;
2. Praktinis testas – yra skirtas išsiaiškinti, kaip kandidatas pasielgtų pateiktoje situacijoje, su kuria jis galėtų susidurti eidamas siūlomas pareigas;
3. IT testas – skirtas išsiaiškinti kandidato kompiuterinio raštingumo žinias (jei reikalaujama).

Testų vertinimas yra paremtas anonimiškumo principu. Ant popierinio testo varianto nėra užrašomas kandidato vardas, o suteikiamas specialus kodas. Kandidatui parašius testą, jo kopijos

---

⁴³ 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)

⁴⁴ Praktinis vadovas Europolo personalui įdarbinti 2004 m.

yra išdalinamos visiems komisijos nariams vertinimui. Įvertinus kiekvienam nariui yra sumuojamas rezultatas ir taip gaunamas galutinis įvertinimas.⁴⁵

Po testo raštu einantis atrankos etapas yra pokalbis. Interviu suteikia galimybę susitikti su kandidatu ir apsisiekti informacija, kuri padės atrankos komisijai priimti galutinį sprendimą dėl kandidato tinkamumo eiti numatytas pareigas. Interviu metu kandidatas taip pat turi galimybę daugiau sužinoti apie būsimą darbą. Atrankos komisija kandidatui gali užduoti klausimus, tačiau jie turi būti susiję su būsimu darbo specifika. Visiems kandidatams yra užduodami vienodi klausimai. Toks atrankos būdas yra labai panašus į valstybės tarnautojų atranką Lietuvoje ir padeda objektyviai pasirinkti tinkamą darbuotoją. Tinkamo kandidato išrinkimui kiekvienam atrankos komisijos nariui yra duodama vertinimų lentelė (žr. 4 priedą 50 psl.)⁴⁶, kurioje narys surašo visus savo įvertinimus bei pateikia komentarus. Galutiniam sprendimui priimti dažnai yra vertinama ne tik tiesioginiai kandidato atsakymai, bet taip pat ir rašymo bei kalbėjimo stilius, gramatinės klaidos bei pristatymo būdas. Tokia detali kandidato analizė leidžia pasirinkti laisvoms pareigoms tinkamą kandidatą.⁴⁷

Personalas, kuris priklauso šalių narių kompetentingoms institucijoms, turi pirmiausia kreiptis į Europolo padalinius jų šalyse bei praeiti vidinę atranką. Tuo tikslu Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-302 buvo patvirtintos Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės (toliau – Išankstinės pretendentų atrankos taisyklės), siekiant visapusiškai įvertinti pretendentus į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose, kuriems būtina Policijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos rekomendacija.

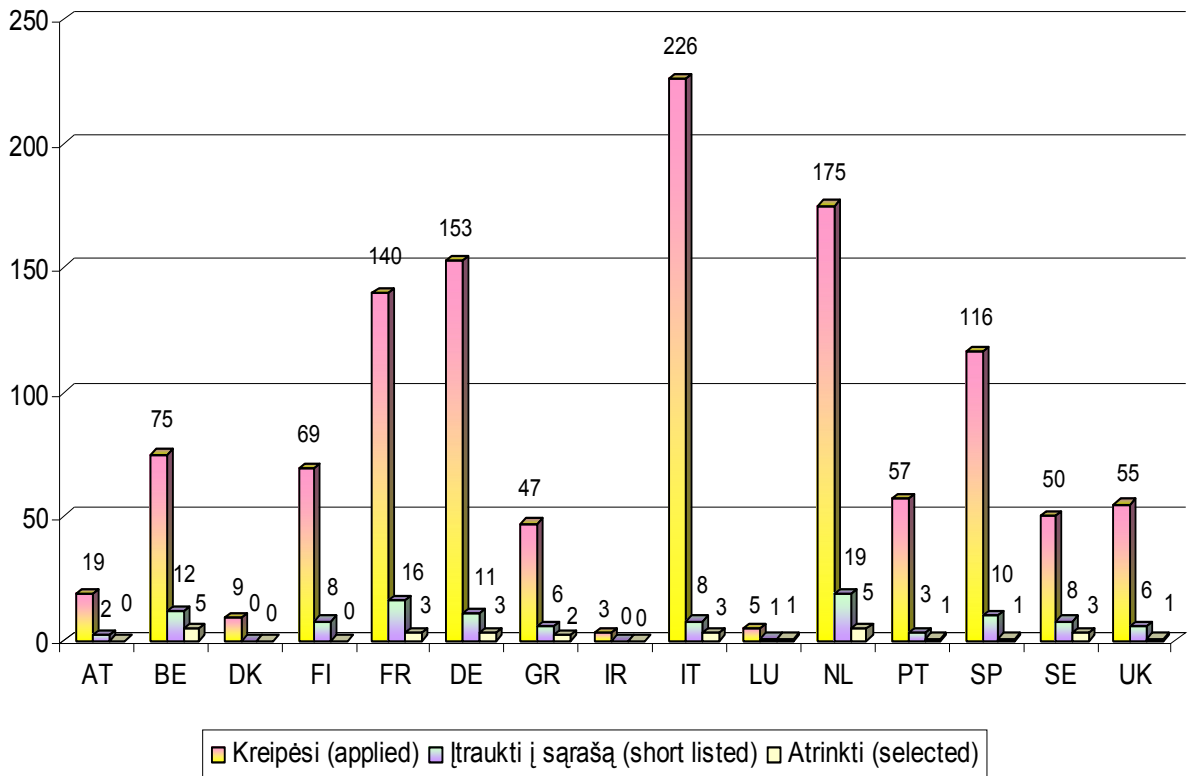
Žemiau pateikiamos diagramos, kuriose pavaizduota ketinusių įsidarbinti Europole ir atrinktų darbuotojų statistika pagal ES šalis nares per 2005 m. sausio-rugsėjo mėn. laikotarpį.

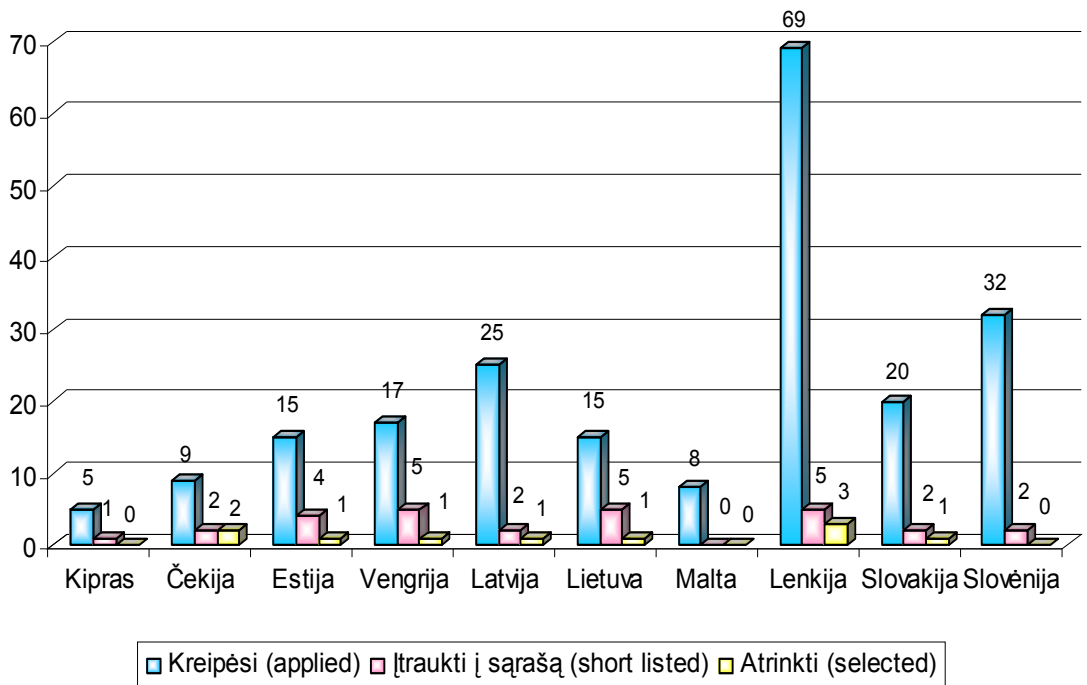
⁴⁵ Praktinis vadovas Europolo personalui įdarbinti 2004 m.

⁴⁶ Europolo Personalo padalinio informacija

⁴⁷ Praktinis vadovas Europolo personalui įdarbinti 2004 m.

1 diagrama. Kandidatų skaičius iš „senųjų“ šalių narių 2005 m.⁴⁸

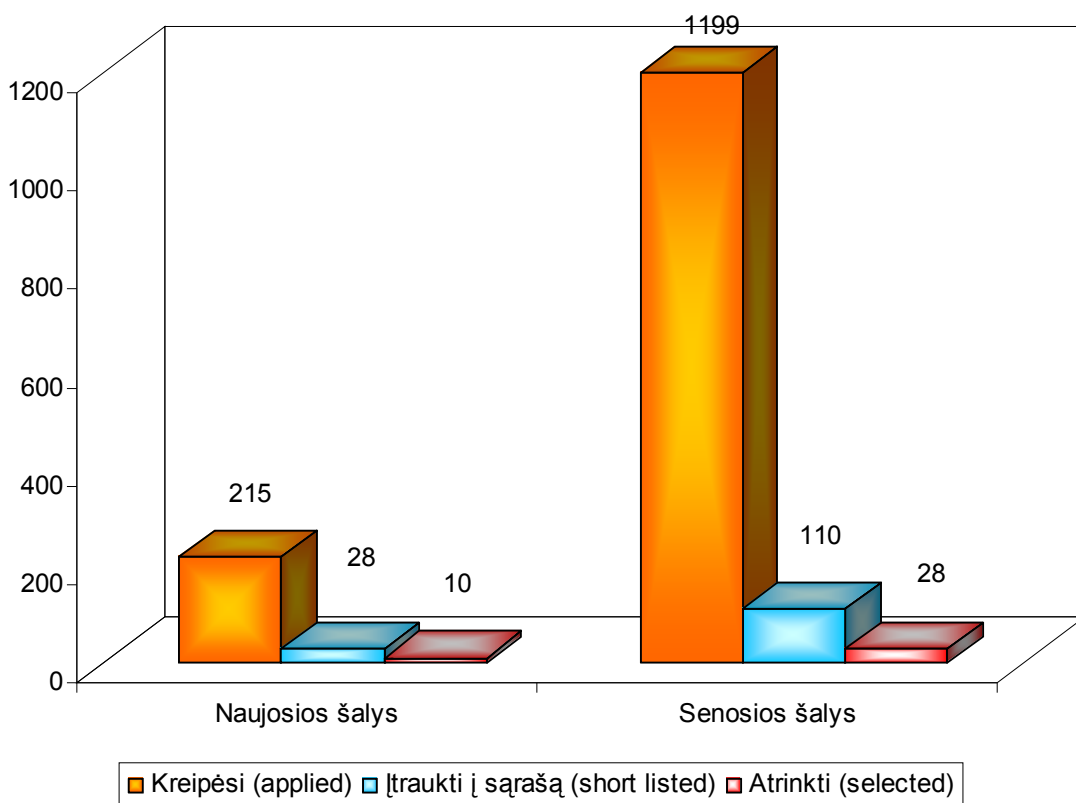
2 diagrama. Kandidatų skaičius iš „naujų“ šalių narių⁴⁹

⁴⁸ Europolo Personalo padalinio informacija

⁴⁹ Ibid.

Iš pateiktų diagramų (žr. 1 ir 2 diagramas 23 psl.) galima spręsti, kad iš „senųjų“ šalių aktyviausiai Europolo personalo atrankose dalyvauja Italija, nes per pateiktą laikotarpį iš šios šalies buvo sulaukta net 226 paraiškos į skelbtus konkursus, o iš naujų ES šalių aktyviausia yra Lenkija, kurios tarnautojai pateikė 69 paraiškas. Vertinant, per tą patį laikotarpį, į Europolą atrinktų kandidatų skaičių, „senosiose“ šalyse narėse pirmauja Belgija ir Olandija, nes iš šių šalių į Europolą buvo priimta po 5 darbuotojus. Iš „naujų“ šalių narių lydere lieka Lenkija, nes iš jos buvo atrinkti 3 paraiškas pateikę kandidatai.

Trečioje diagramoje (žr. 3 diagramą 24 psl.) pateikiamas bendras skaičius kandidatų iš „senųjų“ šalių narių ir iš „naujų“ šalių narių, kurie teikė paraiškas darbui Europole. Kandidatų skaičius iš „senųjų“ šalių narių beveik 5 kartus didesnis už kandidatų skaičių iš „naujų“ šalių narių, tačiau priimtų darbuotojų skaičius skiriasi tik 2,8 karto.

3 diagrama. Kandidatų skaičius iš „senųjų“ ir „naujų“ šalių narių⁵⁰

⁵⁰ Europolo Personalo padalinio informacija

4. Karjera Europole

Europolo direktorius yra atsakingas už Europolo darbo administravimą ir personalo valdymą. Europolo pareigūnų įdarbinimas yra reglamentuojamas Tarnybos nuostatuose ypač 6 str., kuris reglamentuoja atitinkamas kontraktų rūšis ir terminus:

Su visais priimamais į darbą Europolo darbuotojais pirmiausia sudaromos terminuotos sutartys, kurių terminas gali būti nuo 1 iki 4 metų. Pirmosios sutartys gali būti pratęsimos:

- ne ilgiau kaip 2 metams – darbuotojams, paskirtiems į pareigybes, kurias užimti gali tik iš valstybių narių kompetentingų institucijų priimti darbuotojai;

- ne ilgiau kaip 2 metams – darbuotojams, kuriems taikomos nacionalinės teisės nuostatos dėl delegavimo, specialių atostogų arba laikino perkėlimo darbui kitoje vietoje, paskirtiems į pareigybes, kurios nėra išimtinai numatytos tik iš valstybių narių kompetentingų institucijų priimtiems darbuotojams;

- ne ilgiau kaip 4 metams visais kitais atvejais.

Tiktai pirmiau nurodytų pastarųjų dviejų kategorijų darbuotojai, patenkinamai išdirbę dviejų terminuotų sutarčių laikotarpį, gali būti įdarbinami neterminuotam laikotarpiui.

Europolo direktoriui nutarus sudaryti sutartį neterminuotam laikotarpiui, Europolo Valdyba turi kasmet pareikšti savo sutikimą.

Valdyba gali nustatyti bendrą didžiausią tokių sutarčių skaičių.⁵¹

Procedūra, leidžianti pratęsti darbuotojų sutartis ir tinkamai įgyvendinti šeštą Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų straipsnį, buvo labai sudėtinga, todėl Europolo direktoriaus sprendimu buvo išleistas dokumentas „Sutarčių atnaujinimo principai ir politika“, kurie reglamentuoja Europolo darbuotojų sutarčių sąlygas ir principus. Jie leidžia lengviau pasirinkti darbuotojus tinkamus toliau dirbti ir siekti karjeros Europole.⁵²

---

⁵¹ 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)

⁵² Europolo direktoriaus 2005 m. vasario 14 d. sprendimas: Bendroji politika įgyvendinant šeštą Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų straipsnį

4.1. Bendrieji principai įgyvendinant Tarnybos nuostatų 6 str.

4.1.1. Pirmoji sutartis

1. Pirmoji sutartis gali būti pasirašyta tik sėkmingai praėjus nustatytą kandidatų atrankos procesą;
2. Tiek statutinėms (angl. *bold*) pareigybėms, tiek nestatutinėms (angl. *non-bold*) pareigybėms eiti, Pirmoji sutartis gali būti pasirašyta tik terminuotam laikui nuo 1 iki 4 metų;
3. Su kiekvienu asmeniu Pirmoji sutartis gali būti pasirašyta tik vieną kartą;
4. Jeigu Europolo darbuotojas buvo nušalintas nuo pareigų ir Europole išdirbo ne daugiau kaip 18 mėnesių, tai, jam sėkmingai praėjus naują atrankos procedūrą, gali būti vėl pasiūlyta Pirmoji sutartis.⁵³

4.1.2. Antroji sutartis

1. Antrosios sutarties terminas priklauso nuo turėtos pareigybės pobūdžio ir dėl kurio Tarnybos nuostatų 6 str. punkto yra kreipiamasi dėl Antrosios sutarties;
2. Antrosios sutarties laikotarpis statutinei (angl. *bold*) pareigybei, atsižvelgiant į Pirmosios sutarties periodą, neturi viršyti 6 metų tarnybos Europole laikotarpį;
3. Antrosios sutarties laikotarpis nestatutinei (angl. *non-bold*) pareigybei, kuri priklauso Tarnybos nuostatų antrajai 6 str. pastraipai ir atsižvelgiant į Pirmosios sutarties periodą, neturi viršyti 6 metų tarnybos Europole laikotarpį;
4. Antrosios sutarties laikotarpis nestatutinei (angl. *non-bold*) pareigybei, kuri priklauso Tarnybos nuostatų trečiajai 6 str. pastraipai ir atsižvelgiant į Pirmosios sutarties periodą, neturi viršyti aštuonerių metų tarnybos Europole laikotarpį;
5. Su kiekvienu asmeniu Antroji sutartis gali būti pasirašyta tik vieną kartą.⁵⁴

4.1.3. Trečioji sutartis

1. Pagal Tarnybos nuostatų 6 str. Trečioji sutartis gali būti pasirašyta po Antrosios sutarties pabaigos su tarnautoju, kuris priklauso antrajai arba trečiajai pastraipai;

---

⁵³ Europolo direktoriaus 2005 m. vasario 14 d. sprendimas: Bendroji politika įgyvendinant šeštą Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų straipsnį

⁵⁴ Ibid.

2. Trečioji sutartis gali būti pasirašyta tik neterminuotam laikotarpiui,⁵⁵

4.2. Kriterijai ir procedūra sudarant Antrąją ir Trečiąją sutartis

4.2.1. Antroji sutartis

Kai Pirmoji sutartis yra svarstoma atnaujinti, Europolas turi nuspręsti ar yra galimybė tarnautojui pasiūlyti Antrąją sutartį. Toks sprendimas yra priimamas įvertinus:

1. Ar tarnautojas turi tokių žinių ir įgūdžių, kurie yra ypač reikalingi ir svarbūs Europolui, ar geriau yra surasti kitą asmenį, turintį tinkamesnių žinių ir įgūdžių?
2. Pagrįsti darbo srities, kurioje dirbo tarnautojas, svarbą ir nuspręsti ar šią veiklą yra būtina pratęsti pasirašant Antrąją sutartį?
3. Ar yra kažkoks išorinis vystymasis (angl. development), pvz. technologinės ar metodologinės prigimties, kuris reikalautų didelio tarnautojo parengimo ir dėl to Antrosios sutarties pasirašymas prieštarautų Europolo interesams?
4. Kokį poveikį turėtų tam tikro padalinio ar apskritai Europolo įgūdžių ir patirties balansui, jei su Europolo tarnautoju nebūtų pasirašyta Antroji sutartis?
5. Ar yra suplanuoti ar iš anksto numatyti tam tikri projektai, kurie reikalauja specifinių žinių ar įgūdžių, kurių turi atitinkamas tarnautojas?
6. Išsiaiškinti, kaip buvo įvertinti tarnautojo sugebėjimai ir tinkamumas dirbti praeityje, ypač atsižvelgiant į tuos kriterijus, kad Europole turi dirbti tik patys gabiausi, sugebantys efektyviai dirbti ir patikimiausi asmenys.
7. Kokia bus įtaka sprendimui, įvertinus Europolo įsipareigojimą užtikrinti tinkamą šalių narių atstovavimą ir visų ES oficialių kalbų atstovavimą?
8. Pasirėmus metiniais tarnautojos įvertinimais, išsiaiškinti, ar jis/ji dirbo bent jau patenkinamai?
9. Išsiaiškinti ar dėl negatyvaus sprendimo tarnautojas turės išskirtinių asmeninių ar socialinių neigiamų pasekmių ir tai nusveria argumentus, kurie paprastai įtakotų neigiamą sprendimą?

Pagrindiniai argumentai, kurie įtakojo Direktoriaus sprendimą turi būti įtvirtinti Europolo dokumentuose. Tarnautojui apie priimtą sprendimą turi būti pranešta mažiausiai prieš 9 mėnesius iki jo Pirmosios sutarties pabaigos. Kai yra priimamas sprendimas dėl Antrosios sutarties pasirašymo su tarnautoju jis ar ji turi atsakyti per 3 mėnesius, kad gavo pasiūlymą bei pranešti

---

⁵⁵ Europolo direktoriaus 2005 m. vasario 14 d. sprendimas: Bendroji politika įgyvendinant šeštą Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų straipsnį

apie sutikimą ar atsisakymą toliau dirbti Europole. Be to turi pateikti raštišką sutikimą iš savo šalies kompetentingos institucijos apie jos sutikimą pratęsti sutartį.

Kada yra priimamas sprendimas nepasirašyti Antrosios sutarties su tarnautoju, jam ar jai turi būti įteikti raštiški argumentai dėl ko buvo priimtas toks sprendimas. Jeigu Europolas laiku neinformuoja tarnautojo apie savo sprendimą, tai Europolas turi pratęsti darbo sutartį tokiam laikui, kad tarnautojas gautų sprendimą likus 9 mėnesiams iki jo Pirmosios sutarties pabaigos.⁵⁶

4.2.2. Trečioji sutartis

Direktorius, atsižvelgdamas į Europolo poreikius, kiekvienais metais nusprendžia, kiek bus sudaryta neterminuotų sutarčių kitiems kalendoriniams metams. Kai direktorius nusprendžia neterminuotų sutarčių skaičių, jis turi pasikonsultuoti su Europolo Valdyba, kaip reikalauja Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų 6 straipsnis. Priėmus sprendimą dėl kitų kalendorinių metų, jis turi būti tinkamai įtvirtinamas Europolo dokumentuose. Kada Antroji sutartis nestatutinei (angl. *non-bold*) pareigybei turi pasibaigti ir Valdybos sprendimas buvo priimtas ar bus priimtas, Europolas turi apsispręsti ar jis gali pasiūlyti neterminuotą sutartį atitinkamai pozicijai. Toks sprendimas turi būti priimtas atlikus tokį pat įvertinimą, kaip prieš pasirašant Antrąją sutartį ir dar atlikti papildomą įvertinimą:

1. Ar atitinkama pozicija, atsižvelgus į Europolo poreikius, yra tinkama neterminuotai sutarčiai?
2. Ar tarnautojo užimamai pareigybei reikiamos žinios ir patirtis negali būti pasiekiami naujam kandidatui net praėjus tinkamus mokymus?
3. Nuspręsti ar svarstomas asmuo yra tikrai tinkamas dėl jos ar jo motyvacijos, sugebėjimų ir įgūdžių, kad jam/jai būtų pasiūlyta Trečioji sutartis?

Pagrindiniai argumentai dėl direktoriaus sprendimų turi būti tinkamai įtvirtinti Europolo dokumentuose. Personalo nariai, kurių kandidatūros gali būti svarstomos dėl Trečiosios sutarties pasirašymo turi būti informuoti registruotu laišku likus 9 mėnesiams iki Antrosios sutarties pabaigos. Kai yra priimamas sprendimas dėl Trečiosios sutarties pasirašymo su tarnautoju, jis ar ji turi atsakyti per 3 mėnesius, kad gavo pasiūlymą, bei pranešti apie sutikimą ar atsisakymą toliau dirbti Europole. Be to turi pateikti raštišką sutikimą iš savo šalies kompetentingos institucijos apie sutikimą pratęsti sutartį. Kada yra priimamas sprendimas nepasirašyti Trečiosios sutarties su tarnautoju, jam ar jai turi būti įteikti raštiški argumentai dėl ko buvo priimtas toks sprendimas. Jeigu Europolas laiku neinformuoja tarnautojo apie savo sprendimą, tai Europolas

---

⁵⁶ Europolo direktoriaus 2005 m. vasario 14 d. sprendimas: Bendroji politika įgyvendinant šeštą Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų straipsnį

turi pratęsti darbo sutartį tokiam laikui, kad tarnautojas gautų sprendimą likus 9 mėnesiams iki jo Antrosios sutarties pabaigos, tačiau tai neįpareigoja Europolą tarnautojui pasiūlyti pasirašyti Trečiąją sutartį.⁵⁷

5. Lietuvos Respublikos ir Europolo bendradarbiavimas

Lietuvos policijos bendradarbiavimas su Europolu prasidėjo 1996 metais tam tikrose srityse: buvo vykdomos bendros mokymų programos, atskiri kriminologiniai tyrimai. Europolo kvietimu Lietuvos policijos pareigūnai dalyvavo keliuose operacijose siekiant iširti nelegalios migracijos srautus, prekybos žmonėmis tendencijas, automobilių vagysčių mastus.

2000 metų spalio mėnesį įvyko pirmasis Europolo ekspertų vizitas į Lietuvą, kurie pateikė pastabas bei pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos teisinės bazės. Lietuvos Respublikos Seimui buvo pateikti siūlymai dėl asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimų, įgalinančių pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su Europolu (pataisos priimtos 2002 metų sausio mėnesį), taip pat pateikti siūlymai dėl valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo pakeitimų, įgalinančių keistis operatyvine (žvalgybinio pobūdžio) informacija tiek su Europolu, tiek ir su kitomis valstybėmis, atliekant nusikaltimų tyrimą (prevenciją).

2000 m. kovo 27 d. Taryba suteikė Europolui įgaliojimus pradėti derybas dėl bendradarbiavimo susitarimo su Lietuva bei 2002 m. spalio 14 d. pareiškė, jog nėra jokių kliūčių į šį susitarimą įrašyti, kad Lietuva ir Europolas tarpusavyje keičiasi asmens duomenimis.

2003 m. spalio 30 d. buvo pasirašytas Lietuvos Respublikos ir Europos policijos biuro bendradarbiavimo susitarimas, kurio tikslas – gerinti ES valstybių narių, veikiančių per Europolą, ir Lietuvos bendradarbiavimą kovojant su sunkiais tarptautinio pobūdžio nusikaltimais, visų pirma keičiantis informacija ir visais atitinkamais lygiais palaikant Lietuvos ir Europolo nuolatinius ryšius.⁵⁸ Susitarimo 30 str. įtvirtinta nuostata, kad „Susitarimas galioja iki tos dienos, kai, Lietuvai prisijungus prie Konvencijos, ji Lietuvai įsigalioja“. Taigi, šis Susitarimas galiojo iki 2004 m. rugsėjo 1 d., kai Lietuva tapo pilnateise Europolo nare.

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 str. 16 p., 138 str. 1 d. 6 p. [1], 2004 m. balandžio 22 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. IX-

---

⁵⁷ Europolo direktoriaus 2005 m. vasario 14 d. sprendimas: Bendroji politika įgyvendinant šeštą Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų straipsnį

⁵⁸ Lietuvos Respublikos ir Europos policijos biuro bendradarbiavimo susitarimas // Valstybės žinios. 2004, Nr. 19-580

2156 [...] ratifikavo Europolo konvenciją ir jos protokolus⁵⁹. Pagal įstatymo 3(1) str. įsipareigojo paskirti nacionalinį padalinį, kuris vykdys Europolo nacionalinio padalinio uždavinius. Kaip jau buvo minėta anksčiau, nacionaliniu padaliniu buvo paskirtas Lietuvos kriminalinio policijos biuro Tarptautinių ryšių valdybos Europolo Lietuvos nacionalinis skyrius.

Kadangi į Europolo statutines (angl. *bold*) pareigybes gali įsidarbinti tik asmenys, priklausantys šalies kompetentingoms teisėsaugos institucijoms tai žemiau pateiktos tos institucijos, kurių pareigūnai gali aplikuoti į Europolo statutines (angl. *bold*) pareigybes:

- Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;
- Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos;
- Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;
- Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra;
- Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas;
- Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba.

Pabrėžtina, kad šio darbo tikslas yra išsiaiškinti valstybės tarnautojų karjeros galimybes Europos policijos biure, todėl nagrinėti pasirenkama viena kompetentinga institucija (Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas)) bei jos sistemoje dirbantys statutiniai valstybės tarnautojai⁶⁰ (policijos pareigūnai⁶¹).

5.1. Policijos departamentas prie VRM

Policijos departamentas yra policijos įstaiga, padedanti policijos generaliniam komisarui formuoti policijos veiklos strategiją ir kontroliuoti jos įgyvendinimą, taip pat organizuoti ir įgyvendinti teritorinių policijos įstaigų valdymą. Policijos departamentas, kurį steigia Vyriausybė, savo veikla:

- užtikrina jam priskirtų policijos uždavinių įgyvendinimą;

---

⁵⁹ Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl konvecijos, parengtos vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, dėl Europos policijos biuro įsteigimo (Europolo konvencijos) ir jos protokolų ratifikavimo // Valstybės Žinios, 2004, Nr. 69-2384

⁶⁰ „Statutinis valstybės tarnautojas - valstybės tarnautojas, kurio tarnybą reglamentuoja įstatymo patvirtintas statutas arba Diplomatinės tarnybos įstatymas, nustatantys specialias priėmimo į valstybės tarnybą, tarnybos atlikimo, atsakomybės ir kitas su tarnybos ypatumais susijusias sąlygas, ir (ar) turintis viešojo administravimo įgaliojimus jam nepavaldžių asmenų atžvilgiu“ - Valstybės tarnybos įstatymas // Valstybės žinios. 1999, Nr. 66-213.

⁶¹ „Policijos pareigūnas – Lietuvos Respublikos pilietis, priimtas statutiniu valstybės tarnautoju į policijos įstaigą ir turintis viešojo administravimo įgaliojimus nepavaldiems asmenims.“ – Policijos veiklos įstatymas // Valstybės žinios. 2000, Nr. 90-2777.

- kontroliuoja ir koordinuoja pavaldžių policijos įstaigų veiklą ir teikia joms rekomendacijas bei nurodymus;
- formuoja bendrą pavaldžių policijos įstaigų veiklos strategiją ir personalo politiką;
- užtikrina valstybinių programų įgyvendinimą policijos įstaigose;
- organizuoja policijos generalinio komisaro sprendimų vykdymą bei jų kontrolę;⁶²

Lietuvos policijos sistemoje dirba 12 692 policijos pareigūnai iš kurių 2 504 moterys.⁶³ Jų veiklos principus, įsidarbinimo ir karjeros galimybes reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

---

⁶² Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymas // Valstybės žinios. 2000, Nr. 90-2777

⁶³ Policijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos Personalo valdybos informacija.

6. Lietuvos policijos pareigūnų karjera

Lietuvos policijos pareigūnų įsidarbinimą ir karjerą reglamentuoja LR valstybės tarnybos įstatymas bei Vidaus tarnybos statutas 2003 m. balandžio 29 dieną patvirtintas įstatymu Nr. IX-1538.

Asmuo, norintis įsidarbinti į policijos vidaus tarnybą, turi atitikti nustatytus reikalavimus:

- būti Lietuvos Respublikos pilietis ir mokėti lietuvių kalbą;
- būti nepriekaištingos reputacijos, turintis ne mažiau kaip 18 metų ir ne daugiau kaip 30 metų (asmuo, turintis aukštąjį universitetinį arba aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą – ne daugiau kaip 35 metus).
- turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą;
- būti tokios sveikatos būklės, kuri leistų eiti pareigas vidaus tarnyboje. Sveikatos būklės reikalavimus nustato vidaus reikalų ir sveikatos apsaugos ministrai;
- būti tokio bendro fizinio pasirengimo, kuris leistų eiti pareigas vidaus tarnyboje. Bendrojo fizinio pasirengimo reikalavimus nustato vidaus reikalų ministras;
- būti baigęs vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigą ar kitą mokymo įstaigą arba vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus.⁶⁴

Baigęs profesinio mokymo įstaigos kursą asmuo gauna patvirtintą baigimo dokumentą ir įsakymu yra paskiriamas į atitinkamas pareigas. Asmenys paskirti į pareigas ir prisiekę, įgyja pareigūno statusą. Pareigūnų tarpusavio santykiams reguliuoti, jų tarnybos patirčiai, įgaliojimams, vidaus tarnybos stažui, kvalifikacijai pažymėti nustatomi specialūs pareigūnų nekariniai laipsniai. Policijos pareigūnų laipsniai pateikiami 5 priede⁶⁵ (žr. 5 priedą 51 psl.). Atsižvelgiant į pareigūno vidaus tarnyboje ištarnautą laiką, kvalifikaciją bei nuopelnus, jam gali būti skirtas aukštesnis pareigūno laipsnis.

Aukštesnių pareigų policijos pareigūnas gali siekti ir dalyvaudamas atrankoje į laisvas pareigas konkurso būdu. Atrankos metu atsižvelgiama į pretendentų profesionalumą, vidaus tarnybos trukmę einant konkrečias pareigas, turimą kvalifikaciją, būtiną naujoms pareigoms eiti. Duomenys apie laisvas pareigūno pareigas vidaus reikalų įstaigose skelbiami „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Vidaus reikalų ministerijos interneto puslapyje.⁶⁶

---

⁶⁴ Vidaus tarnybos statutas patvirtintas įstatymu Nr. IX-1538 // Valstybės žinios. 2003, Nr. 42-1927

⁶⁵ Ten pat

⁶⁶ Ten pat

Lietuvai tapus pilnateise ES nare taip pat ir pilnateise Europolo nare Lietuvos policijos pareigūnams atsirado galimybė siekti karjeros ir Europole. Pagal Europolo tarnybos nuostatus į *bold* pareigybes gali pretenduoti tik iš šalių narių kompetentingų institucijų deleguoti atstovai.

Prieš paskiriant kandidatą į tam tikrą pareigybę Europole, jam gali būti taikoma išankstinio nacionalinio patvirtinimo procedūra, užtikrinant, kad jo paskyrimas atitiktų nacionalines delegavimo, specialiųjų atostogų arba laikino perkėlimo darbui kitoje vietoje nuostatas. Atitinkamos valstybės narės nustato konkrečius reikalavimus tokiai procedūrai. Lietuvoje:

- 2004 m. liepos 9 d. priimtas Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymas Nr. V-328 „Dėl pretendentų į Europos policijos biuro ir kitų tarptautinių policijos organizacijų skelbiamas laisvas pareigas vertinimo komisijos sudarymo“;
- 2005 m. kovo 29 d. priimtas Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymas Nr. 5-V-207 „Dėl policijos generalinio komisaro 2004 m. liepos 9 d. įsakymo Nr. V-328 „Dėl pretendentų į Europos policijos biuro ir kitų tarptautinių policijos organizacijų skelbiamas laisvas pareigas vertinimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“;
- 2005 m. gegužės 10 d. Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-302 patvirtintos Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės, kurios taikomos tuomet, kai tarptautinė policijos organizacija (pvz., Europolas) reikalauja, kad pretendentą į laisvas pareigas rekomenduotų kompetentinga institucija.

6.1. Išankstinės pretendentų atrankos taisyklės ir vertinimo komisija

Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės nustato informaciją apie galimybę eiti laisvas pareigas Europole ar kitoje tarptautinėje policijos organizacijoje pateikimo, pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse organizacijose išankstinės atrankos organizavimo ir atrinktų pretendentų dokumentų pateikimo tarptautinėms policijos organizacijoms tvarką.

Į laisvas laikinas pareigas Europole gali pretenduoti Lietuvos Respublikos policijos pareigūnai bei kitų kompetentingų institucijų, kurių vykdomos funkcijos susijusios su laisvų pareigų funkcijomis, darbuotojai. Pretendentų išankstinė atranka atliekama vykdant Lietuvos

Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, atsižvelgiant į tarptautinių policijos organizacijų poreikius bei kandidatams keliamus reikalavimus.⁶⁷

6.1.1. Pretendentų atrankos organizavimas

Norint dalyvauti išankstinėje atrankoje į tarptautinės policijos organizacijos skelbiamas laisvas laikinas pareigas, pretendentas turi atitikti tokius reikalavimus:

- būti Lietuvos Respublikos piliečiu;
- turėti aukštąjį išsilavinimą (pageidautina teisinį, jei pareigybės aprašyme nenustatyta kitaip);
- neturėti galiojančių tarnybinių nuobaudų;
- atitikti pareigybės aprašyme nustatytus kvalifikacinius, dalykinius ir asmeninius reikalavimus.

Pretendentai, siekiantys dalyvauti atrankoje, per skelbime nurodytą laiką Personalo valdybai pateikia:

- vadovo vizuotą prašymą policijos generaliniam komisarui dėl leidimo dalyvauti atrankoje;
- išsamų gyvenimo aprašymą lietuvių kalba;
- pareigybės aprašyme reikalaujamą kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus bei jų kopijas;
- kitus dokumentus, kurie gali būti reikšmingi atrankai.

Pretendentų į tarptautinės policijos organizacijos skelbiamas laisvas laikinas pareigas išankstinę atranką vykdo policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-207 sudaryta vertinimo komisija. Vertinimo komisiją sudaro 7 nariai.

Pretendentų atranka susideda iš pretendentų pateiktuose dokumentuose esančių duomenų vertinimo ir pokalbio su pretendentu. Pokalbio metu vertinami pretendento žinios bei įgūdžiai, kurių reikia laisvų pareigų funkcijoms vykdyti, pretendento galimybės panaudoti turimas žinias ir įgūdžius praktikoje ir sėkmingai dalyvauti tarptautinės policijos organizacijos organizuojamoje atrankoje laisvoms pareigoms eiti. Po pokalbio kiekvienas Vertinimo komisijos narys pateikia savo nuomonę dėl pretendento rekomendavimo dalyvauti tarptautinės policijos organizacijos organizuojamoje atrankoje. Jei komisijos narys nerekomenduoja pretendento, savo nuomonę jis privalo argumentuoti. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia vertinimo komisijos pirmininko

---

⁶⁷ Lietuvos policijos generalinio komisaro 2005 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. 5-V-302 patvirtintos Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės

balsas. Atrinkti pretendentai paraiškas Europolui turi pateikti raštu pagal Europolo interneto tinklalapyje (www.europa.eu.int) pateiktą paraiškos formą per Lietuvos kriminalinės policijos biuro Tarptautinių ryšių valdybą.⁶⁸

Pretendentas, pateikęs reikiamus dokumentus Europolui, toliau konkurse į laisvas pareigas dalyvauja anksčiau minėta Europolo nustatyta tvarka.

Iš pateiktos informacijos galime daryti išvadą, kad įsidarbinimas ir karjeros siekimas Europole yra ilgas ir daug pastangų, patirties bei kompetencijos reikalaujantis procesas.

---

⁶⁸ Lietuvos policijos generalinio komisaro 2005 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. 5-V-302 patvirtintos Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės

Pabaiga

Šiame darbe buvo išnagrinėta Lietuvos policijos pareigūnų galimybė įsidarbinti ir siekti karjeros Europos policijos biure. Buvo aptarti pretendentams keliami reikalavimai, išanalizuoti su įdarbinimu bei karjera susiję tarptautiniai bei Lietuvos Respublikos teisės aktai, supažindinta su visa įdarbinimo procedūra ir karjeros galimybėmis. Išanalizavus medžiagą, pastebėta keletas problemų bei nesklandumų, trukdančių siekti karjeros Europole.

Pradėjus nagrinėti temą, susiduriama su informacijos trūkumu. Europolo internetinis puslapis (www.europol.europa.eu) pateikia tik labai apibendrintą informaciją, o kitur rasti informacijos beveik neįmanoma. Trūksta informacijos ne tik norintiems daugiau susižinoti apie Europolą kaip ES instituciją, bet trūksta informacijos ir asmenims, norintiems įsidarbinti. Apie įsidarbinimą į kitas ES institucijas (Europos Komisiją, Europos Tarybą, Europos Teisingumo teismą ir pan.) yra pateikiama nemažai naudingos informacijos, vedami seminarai bei konferencijos apie įsidarbinimo galimybes bei pasirengimą dalyvauti skelbiamuose konkursuose.

Nagrinėjant Europolo teisės aktus, paaiškėjo, kad jie nėra atnaujinti ar pakeisi nuo jų pasirašymo datos. Vienas pagrindinių Europolo teisės aktų - Europolo tarnybos nuostatai (1999/C 26/07) - nebuvo keisti ar papildyti nuo 1998 m. gruodžio 3 d. Kai kurių nuostatų straipsniai ar formuluotės yra netikslios bei sunkiai suprantamos. Yra straipsnių, diskriminuojančių darbuotojus. Pvz.: Europolo tarnybos nuostatų 6 straipsnis nustato sutarčių terminus bei maksimalų darbuotojų tarnybos laikotarpį, kuris yra skirtingas. Darbuotojams, paskirtiems į pareigybes, kurias gali užimti kompetentingų institucijų darbuotojai bei darbuotojai, kuriems taikomos nacionalinės teisės nuostatos dėl delegavimo, specialiųjų atostogų arba laikino perkėlimo darbui kitoje vietoje, bet nebūtinai priklausantys kompetentingoms institucijoms, maksimalus tarnybos laikotarpis yra šešeri metai, o visiems kitiems darbuotojams galimas maksimalus aštuonerių metų laikotarpis. Nuostatuose nėra pakankamai reglamentuojamas Europolo tarnautojų vaikų aprūpinimas, todėl Europole dirba mažai moterų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė dar 2004 m. rugpjūčio 26 d. savo nutarime Nr. 1079 „Dėl Lietuvos Respublikos delegavimo į tarptautines organizacijas, Europos Sąjungos institucijas, civilines tarptautines operacijas ir misijas bei užsienio valstybių institucijas įstatymo koncepcijos patvirtinimo“ akcentavo, kad yra labai svarbu, jog „Lietuvoje nustatyta tvarka neprieštarautų tarptautinių institucijų taisyklėms, kitaip šios institucijos nepriims Lietuvos Respublikos piliečių“⁶⁹. Tačiau iki šiol nacionalinėje teisėje nėra nuostatų, skirtų savo tarnautojų, pradėjusių dirbti Europos Sąjungos institucijoje, tarnyba kurioje yra prilyginta statutinei tarnybai

---

⁶⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 26 d. nutarimas Nr. 1079 „Dėl Lietuvos Respublikos delegavimo į tarptautines organizacijas, Europos Sąjungos institucijas, civilines tarptautines operacijas ir misijas bei užsienio valstybių institucijas įstatymo koncepcijos patvirtinimo“ // Valstybės žinios. 2004, Nr. 133-4808

valstybės narės viduje (pavyzdžiui, Europole), perkėlimui ar pasiuntimui tvarkos, statusui kontrakto su Europolu laikotarpiu bei jiems taikomoms garantijoms reglamentuoti, išskyrus tai, jog buvo įtvirtinta kandidatui taikoma išankstinio nacionalinio patvirtinimo procedūra.

Valstybės tarnybos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi numatyta teisė atkurti statutinio valstybės tarnautojo statusą statutiniams valstybės tarnautojams, kurie atsistatydino savo noru ir buvo paskirti dirbti tarptautinėje institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, suponuoją, kad laimėjęs atranką pareigūnas privalo būti atleistas iš vidaus tarnybos paties prašymu.⁷⁰ Tokie asmenys, nežiūrint to, kad jie kaip Lietuvos statutiniai valstybės tarnautojai atstovauja Lietuvai Europos Sąjungos teisėsaugos institucijoje, yra traktuojami kaip privatūs asmenys (ne valstybės tarnautojai), emigravę į Nyderlandus, tuo prarasdami visas jų užtarnautas garantijas (pareigūno darbo stažo, teisinio darbo stažo tęstinumą ir pan.).

Lietuvos pareigūnams, dirbantiems Europos Sąjungos institucijoje, net nenumatyta galimybė laikotarpį, išdirbtą šioje institucijoje, priskaičiuoti prie pareigūno vidaus tarnybos stažo. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto, patvirtinto 2003 m. balandžio 29 d. įstatymu Nr. IX-1538, 37 str. nustato vidaus tarnybos stažo skaičiavimo ypatumus. Pagal šį straipsnį į vidaus tarnybos stažą yra įskaitomas faktinis tarnybos tik kitų valstybių ginkluotosiose pajėgose, pasienio tarnyboje, vidaus reikalų ir kitose tarnybose laikas. Apie tarnybą Europos Sąjungos institucijose, pavyzdžiui, Europole, neužsimenama.⁷¹

Šiuo metu Europole dirba 2 Lietuvos policijos pareigūnai: K. Kuchalskis, einantis Europolo Sunkių nusikaltimų departamento Narkotikų padalinio pirmojo pareigūno pareigas, ir V. Apanas, Europolo sunkių nusikaltimų departamento Pinigų padirbinėjimo padalinio antrojo pareigūno pareigas.

Europolo darbuotojų statusą reglamentuoja 1995 m. lapkričio 26 d. Konvencija parengta vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu dėl Europolo policijos biuro įsteigimo⁷² ir 1998 m. gruodžio 3 d. Europos Sąjungos Tarybos aktu patvirtinti Europolo tarnybos nuostatai (1999/C 26/07).

Remiantis Tarnybos nuostatais, kaip jau buvo minėta, Europolo pareigybės skirstomos į *bold* pareigybes, į kurias gali pretenduoti tikrai kompetentingų nacionalinių teisėsaugos institucijų pareigūnai (pretendentai negali patys tiesiogiai pateikti dokumentų), ir *non-bold* pareigybes, į kurias gali pretenduoti asmenys, nedirbantys valstybių narių teisėsaugos institucijose.

Tarnybos nuostatų 24 str. 3 d. yra numatoma, kad prieš paskiriant kandidatą į *bold* pareigybę Europole, jam taikoma „išankstinio nacionalinio patvirtinimo procedūra, užtikrinant,

⁷⁰ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas // Valstybės žinios. 1999, Nr. 66-2130

⁷¹ Vidaus tarnybos statusas patvirtintas įstatymu Nr. IX-1538 // Valstybės žinios. 2003, Nr. 42-1927

⁷² Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202

kad jo paskyrimas atitiktų nacionalinės delegavimo, specialiųjų atostogų arba laikino perkėlimo darbui kitoje vietoje nuostatas“.⁷³

2005 m. gegužės 10 d. Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-320 patvirtintos Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės (toliau – Atrankos taisyklės), kuriose numatomas informacijos apie laisvas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose paskelbimas, reikalavimai pretendentams, pretendentų atrankos organizavimas ir kt. Remiantis Atrankos taisyklėmis pretendentų į tarptautinių policijos organizacijų skelbiamas laisvas laikinas pareigas išankstinę atranką vykdo 2005 m. kovo 29 d. Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-207 sudaryta vertinimo komisija.

Remiantis Europolo konvencijos 31 str. 2 d., kai Europolas yra patikėjęs asmenims slaptą informaciją, valstybės narės įsipareigoja, Europolo direktoriui paprašius, pagal savo nacionalines nuostatas atlikti savo piliečių patikrinimą saugumo požiūriu ir šiuo tikslu teikti viena kitai pagalbą. Atitinkama institucija pagal nacionalines nuostatas Europolui praneša tik patikrinimo dėl saugumo išvadas, kurios Europolui yra privalomos“⁷⁴

Tačiau, remiantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 18 straipsniu „Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir asmens patikimumo pažymėjimas panaikinamas, jeigu <...> su paslapčių subjektu nutraukiami darbo (tarnybos) santykiai ar pasibaigia renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikas“.⁷⁵ Tokiu būdu pagal Valstybės tarnybos įstatymo 16 straipsnio 4 dalį atleisti tarnautojai netenka leidimo dirbti su slaptais dokumentais ir atrinktas į *bold* pareigybes Europole pareigūnas negalėtų tinkamai vykdyti savo pareigų be tokio leidimo.

2005 m. vasario 14 d. Europolo direktoriaus sprendimo dėl bendros politikos įgyvendinant Europolo personalo nuostatų 6 straipsnį, užsimenama apie grįžtančių iš Europolo pareigūnų reintegraciją į nacionalinę instituciją.

Remiantis susiklosčiusia praktika, valstybės narės, siekdamos išsaugoti aukštos kvalifikacijos bei tarptautinio darbo patirtį turinčius pareigūnus, kontrakto Europole laikotarpiu išsaugo jų turėtą statusą bei visas garantijas ir, pasibaigus kontraktui, gražina juos į iki tol eitas ar aukštesnes pareigas.

Nė vienoje ES valstybėje narėje nėra tokios praktikos, kad laimėjęs atranką į Europolo *bold* pareigybę, pareigūnas būtų atleidžiamas iš darbo nacionalinėje teisės saugos institucijoje. Dažniausiai šalis išsprendžia šį klausimą, pasiūsdamos pareigūnus į taip vadinamas „specialias neapmokamas atostogas“ (angl. „special unpaid leave“) (Portugalija, Austrija, Vokietija,

⁷³ 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)

⁷⁴ Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202

⁷⁵ Lietuvos respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymas // Valstybės žinios. 2004, Nr. 4-29

Jungtinė Karalystė, Italija ir kitos „senosios“ Europos Sąjungos valstybės narės). Kitose valstybėse tokie pareigūnai įtraukiami į pareigūnų rezervą (Vengrija, Čekija), dar kitose, ypač „naujosiose“ valstybėse narėse, tokiems pareigūnams yra išsaugomos dar didesnės garantijos (Latvija, Lenkija ir pan.)

Lietuvos taikoma praktika šiuo aktualiu klausimu skiriasi nuo kitų valstybių narių, kas akivaizdžiai stabdo mūsų pareigūnų siekius dalyvauti Europolo skelbiamose atrankose bei prieštarauja Lietuvos išipareigojimams vykdyti bendrą ES politiką vidaus reikalų srityje. Europolo tarnybos nuostatai yra patvirtinti ES Tarybos aktu, kurio vykdymas yra privalomas visoms valstybėms narėms.

Su esama situacija supažindintas Europolo direktorius p. Max-Peter Ratzel, kuris 2006 m. liepos 7 d. raštu paragino Lietuvą kuo greičiau spęsti šias problemas.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu svarstomas Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Tarybos nuostatus, projektas (14045/06 EUROPL 86 OC 754), kuriame numatoma, kad Europolas gali be išpėjimo nutraukti terminuotą ar neterminuotą darbo sutartį (95 str. C punktas) su Europole *bold* pareigybėse dirbančiu pareigūnu, jei kompetentinga nacionalinė institucija su juo nutraukia komandiravimo, tikslinių atostogų ar laikino įdarbinimo laikotarpį. Vadinasi, Europolas, išgaliojus šiam Tarybos sprendimui, turės galimybę be išpėjimo nutraukti terminuotą ar neterminuotą darbo sutartį su Europole atranką į *bold* pareigybes laimėjusiais Lietuvos teisėsaugos institucijų pareigūnais.

Valstybės tarnybos įstatymo 19 str. 2 d. numato laikiną statutinio valstybės tarnautojo perkėlimą į pareigas tarptautinėje institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje.⁷⁶ Laimėjusį Europolo atranką pareigūną būtų galima perkelti vadovaujantis šiuo straipsniu. Tačiau šiuo atveju iškyla problema, kad pagal Valstybės tarnybos įstatymo 19 str. 2 d. perkeltam pareigūnui yra garantuojamos pareigos ir pasibaigus kontraktui (maksimali trukmė 6 metai) jis privalės būti paskirtas būtent į tas pareigas, iš kurių jis buvo perkeltas į Europolą. Taigi, taikant šią Valstybės tarnybos įstatymo nuostatą nėra galimybės į laikinai perkeltą į Europolą pareigūno pareigas priimti kito pareigūno (Vidaus tarnybos statusas numato tik laikiną perkėlimą iki vienerių metų, o tai negarantuotų tinkamo funkcijų vykdymo).

Šias paminėtas problemas yra būtina spręsti, nes jos ne tik prieštarauja Lietuvos pasirašytiems išipareigojimams, bet ir užkerta kelią Lietuvos atstovavimui ES institucijose ir įstaigose.

---

⁷⁶ Lietuvo Respublikos valstybės tarnybos įstatymas // Valstybės žinios. 1999, Nr. 66-2130

Išvados

1. Europolas yra decentralizuota ES įstaiga, ji priklauso teisingumo ir vidaus reikalų sričiai (trečiajam ES ramsčiai) ir įeina į bendrą ES institucijų ir įstaigų sistemą. Būdama decentralizuota įstaiga, sukurta ES valstybių narių, Europolas savo veiklą vykdo atskirai nuo ES ir turi atskiras personalo atrankos taisykles.
2. Pagrindiniai dokumentai, reglamentuojantys įdarbinimo bei karjeros galimybes Europole yra Europolo konvencija ir Europolo tarnautojų tarnybos nuostatai, patvirtinti 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktu (toliau – Tarnybos nuostatai) ir yra taikomi visiems pagal sutartį įdarbintiems tarnautojams.
3. Įdarbinant Europolo personalą siekiama užtikrinti, kad į instituciją ateitų dirbti patys gabiausi, sugebantys efektyviai dirbti ir patikimiausi asmenys, todėl atranka į Europolą bei karjera įsidarbinus yra ilgos, smulkiai reglamentuotos ir sudėtingos procedūros, reikalaujančios daug įgūdžių bei kompetencijos ne tik iš Europolo, bet ir iš ES valstybių narių.
4. Lietuvoje pagrindiniai teisės aktai reglamentuojantys statutinių valstybės tarnautojų karjerą tarptautinėse organizacijose ir įstaigose yra Vidaus tarnybos statutai ir Valstybės tarnybos įstatymas, kuriuose yra tik užsimenama apie pareigūnų galimybes siekti karjeros jose, tačiau visa procedūra nėra tinkamai reglamentuota ir tai sukuria nemažai kliūčių siekiant įsidarbinti į jose.
5. Lietuvai įstojus į ES ir prisijungus prie ES institucijų ir įstaigų, buvo priimti teisės aktai, kuriuose minima, kad Lietuvoje nustatyta tvarka turi neprieštarauti tarptautinių institucijų taisyklėms, tačiau iki šiol nacionalinėje teisėje nėra nuostatų, skirtų savo tarnautojų, pradėjusių dirbti Europos Sąjungos institucijose, kuriose tarnyba prilyginta statutinei tarnybai valstybės narės viduje (pavyzdžiui, Europole) perkėlimui ar pasiuntimui tvarkos, statusui, bei jiems taikomoms garantijoms reglamentuoti.
6. Lietuvos teisės aktų spragos akivaizdžiai stabdo Lietuvos pareigūnų siekius dalyvauti Europolo skelbiamose atrankose bei prieštarauja Lietuvos įsipareigojimams vykdyti bendrą ES politiką vidaus reikalų srityje.

Rekomendacijos

Rekomendacijos ir siūlymai skirti Europos policijos biurui (Europolui):

1. Rekomenduojama atnaujinti Europolo tinklalapį, pateikiant daugiau informacijos apie organizacijos struktūrą bei valdymo ypatumus, suteikti daugiau informacijos apie įsidarbinimo ir karjeros galimybes. Siūlytina, kad Europolo personalo komiteto nariai atvyktų į šalis nares, bei organizuotų seminarus, atrankos procedūroms į Europolą išaiškinimo klausimais. Seminaro tikslas būtų padėti dalyviams perprasti atrankos procedūros esmę ir įsidarbinimo tarptautinėje organizacijoje reikšmę.
2. Seni tesės aktai turėtų būti peržiūrimi bei pakeičiami iš esmės. Tokios tarptautinės organizacijos kaip Europolas neturėtų vertinti darbuotojų pagal tai, kokių principu jie pateko į organizaciją, o turėtų vertinti pagal tarnautojo sugebėjimus bei kompetenciją, todėl patartina vengti tokių diskriminuojančių straipsnių. Norint padidinti dirbančių Europole moterų skaičių, būtų tikslinga įkurti mokyklas (darželius), skirti pašalpas vaikų išsilavinimui, bei ieškoti kitų naujų galimybių aprūpinti Europolo tarnautojų vaikus.

Rekomendacijos ir siūlymai skirti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai:

Dėl Lietuvos teisės aktuose paminėtų spragų susidariusi situacija gali būti įvardijama kaip viena iš priežasčių, kodėl Lietuva taip negausiai yra atstovaujama Europole.

3. Geriausiai šią problemą būtų galima išspręsti pasinaudojus galimybe įtraukti su Policijos departamento rekomendacija dalyvavusį atrankoje į Europolą bei ją laimėjusį pareigūną į Vidaus reikalų ministerijos kadrų rezervą. Tokiu atveju pareigūnui yra garantuojamos ne einamos pareigos, kaip įtvirtinta Valstybės tarnybos įstatymo 19 str. 2 d., o lygiavertės ar aukštesnės pareigos. Tai užtikrintų pareigūno socialines garantijas ir leistų išsaugoti Lietuvos policijos sistemai kompetentingus pareigūnus bei pasinaudoti jų įgyta patirtimi, o kartu nesukurtų problemų policijos įstaigoms dėl tinkamo į Europolą pasiūstų pareigūnų funkcijų vykdymo. Valstybės tarnybos įstatymo 19 str. 2 d. nuostatas statutiniams valstybės tarnautojams siūlytume taikyti tik tuo atveju, kai šie yra deleguojami į konkrečias Lietuvai skirtas pareigas tarptautinėje institucijoje, kaip Lietuvos atstovai.
4. Siūlytina, kad Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto, patvirtinto 2003 m. balandžio 29 d. įstatymu Nr. IX-1538, 37 str. būtų papildytas nuostata, kad į valstybės tarnybos stažą taip pat įskaitomas perkėlimo į pareigas tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje laikotarpis.
5. Atsižvelgdami į tai, kad Europolą sukūrė ES valstybės narės, tuo pačiu išipareigodamos deleguoti savo atstovus į šią instituciją, siūlytume šiuo metu plečiamai aiškinti Vidaus tarnybos statuto 20 straipsnyje vartojamą sąvoką „valstybės institucija“ ir Europolą prilyginti valstybės institucijai ar įstaigai, o pareigūnus, laimėjusius atranką į *bold* pareigas, jų kontraktu su Europolu

laikotarpiu įtraukti į Vidaus reikalų ministerijos kadro rezervą. Taip pat siūlytume iš dalies pakeisti Vidaus reikalų ministerijos kadro rezervo nuostatus ir juose numatyti, kad pareigūnams, įtrauktiems į jį kontrakto su Europolu laikotarpiui, socialinės garantijos, numatytos į šį rezervą įtrauktiems pareigūnams, būtų taikomos tik tuo atveju, jei pasibaigus kontraktui jie grįžtų tęsti tarnybą Lietuvos vidaus tarnybos sistemoje.

6. Rekomenduojame ateityje papildyti Vidaus tarnybos statuto 20 straipsnį konkrečia nuostata, kad laimėję atranką į *bold* pareigybes bei pasirašę kontraktą su tarptautine policijos organizacija pareigūnai būtų įtraukiami į Vidaus reikalų ministerijos kadro rezervą.

Įrašymas į Vidaus reikalų ministerijos kadro rezervą sustiprintų pareigūnų motyvaciją dalyvauti atrankose į laisvas Europolo pareigybes bei, pasibaigus kontraktui, grįžti tęsti tarnybą Lietuvos teisėsaugos institucijose.

Santrauka

Lietuvai tapus ES nare, atsirado daugiau galimybių įsidarbinti ES institucijose. Lietuvių įsidarbinimas šiose institucijose garantuoja Lietuvos atstovavimą ES, kas yra labai svarbu užtikrinant visų šalių narių dalyvavimą ES valdyme ir bendros politikos kūrime. Europos policijos biuras (Europol) yra decentralizuota ES įstaiga, siekianti užkirsti kelią organizuotam tarptautiniam nusikalstamumui. Pagrindinis Europolo uždavinys padėti ES valstybių narių nusikalstamumą tiriančioms ir kontroliuojančioms institucijoms kovoti su tarptautinėmis nusikalstamumo struktūromis.

Nuo kitų ES institucijų Europolas skiriasi tuo, kad yra valstybių narių sukurta specializuota įstaiga ir atskirai vykdo personalo atranką. Europole yra Personalo padalinys, kuris priklauso Bendrojo valdymo departamentui ir savo veikloje vadovaujasi Europolo tarnautojų tarnybos nuostatais (toliau – Tarnybos nuostatai). Tarnybos nuostatai taikomi visiems pagal sutartį Europole įdarbintiems tarnautojams ir pakankamai smulkiai reglamentuoja visą darbo Europole procesą nuo įdarbinimo pradžios iki darbuotojo išėjimo į pensiją.

Įsidarbinimas ir karjeros siekimas Europole yra ilgas ir sudėtingas procesas. Šiame darbe didžiausias dėmesys skiriamas į statutines pareigybes Europole pretenduojantiems valstybės tarnautojams. Norintys įsidarbinti Europole statutiniai valstybės tarnautojai (konkrečiau policijos pareigūnai) pirmiausia turi praeiti nacionalinės kompetentingos institucijos atranką po kurios seka atranka Europole. Sėkmingai praėjus atranką pareigūnams pasiūloma pasirašyti Pirmąją sutartį, kurios terminas yra nuo 1 iki 4 metų. Pasibaigus sutarties terminui Europolas vykdo detalų pareigūno vertinimą, po kurio jam gali būti pasiūlyta Antroji sutartis, bet abiejų sutarčių terminas negali viršyti 6 metų laikotarpį. Po išstarnauto laiko Europole pareigūnas grįžta dirbti į nacionalinę instituciją, iš kurios buvo pakviestas dirbti į Europolą.

Lietuvoje statutinių valstybės tarnautojų karjerą reglamentuoja Vidaus tarnybos statusas ir Valstybės tarnybos įstatymas, kuriuose karjera tarptautinėse institucijose ir įstaigose, taip pat ir Europole, yra mažai reglamentuota ir neatitinka su tarptautinėmis institucijomis pasirašytų susitarimų, kas stabdo valstybės tarnautojų įsidarbinimą, karjeros siekimą bei tinkamą Lietuvos Respublikos atstovavimą tarptautinėse institucijose ir įstaigose.

Summary

After Lithuania became the EU Member State, employment at the EU institutions has become more possible. The employment of the Lithuanians at those institutions guarantees representation of Lithuania in the EU, which is extremely important seeking to assure the participation of all the Member States in the EU governance and the creation process of common policy. European Police Office (Europol) is the decentralized EU institution, which seeks to combat international organized crime. The main task of Europol is to render assistance to the institutions of the EU Member States, which investigate and control criminality in order to fight with international criminal structures.

Europol is different from the other EU institutions, because it is a specialized agency, created by the EU Member States, and it separately organizes personnel selection. There is the Division of Personnel at Europol, which belongs to Corporate Governance Department and it follows the Staff Regulations (hereinafter referred to as Staff Regulations). Staff Regulations apply to all the employees, working in Europol on a contract basis, and thoroughly regulate all the work process at Europol ranging from the employment to retirement.

Employment and career seeking at Europol is a long and complicated process. This paper greatly focuses on the civil servants, applying for the positions of statutory civil servants at Europol. Seeking for employment, statutory civil servants, namely police officers, firstly have to pass the selection at the national competent institution, which is subsequently followed by the selection procedure at Europol. Successful candidates are offered to sign the First contract for the term from one to four years. Upon the termination of the initial contract, Europol carries out a detailed assessment of an officer, after which he/she may be offered to sign the Second contract. Nevertheless, the term of the two contracts shall not exceed the period of six years. Upon the completion of the service at Europol, officer shall return to work to the national institution, from where he/she has been called from.

In Lithuania the career of statutory civil servants is regulated by the Statute of the Internal Service and by the Law on Public Service, where career in international institutions and agencies, also in Europol, is poorly regulated and does not conform to the agreements concluded with the international institutions. This hinders employment opportunities and career seeking for the civil servants and impedes the representation of Lithuania at international institutions and agencies.

Literatūros sąrašas

Teisės aktai

1. Lietuvos Respublikos Konstitucija // Valstybės žinios. 1992, Nr.33-1014
2. Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl konvencijos, parengtos vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, dėl Europos policijos biuro įsteigimo (Europolo konvencijos) ir jos protokolų ratifikavimo“ // Valstybės Žinios. 2004, Nr. 69-2384
3. Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymas // Valstybės žinios. 2000, Nr. 90-2777
4. Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymas // Valstybės žinios. 2004, Nr. 4-29
5. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas // Valstybės žinios. 1999, Nr. 66-2130
6. Vidaus tarnybos statutas patvirtintas įstatymu Nr. IX-1538 // Valstybės žinios. 2003, Nr. 42-1927
26/07)
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimas Nr. 816 „Dėl atsakingų institucijų paskyrimo ir įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl konvencijos, parengtos vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, dėl Europos policijos biuro įsteigimo (Europolo konvencijos) ir jos protokolų ratifikavimo“ // Valstybės žinios, 2004, Nr. 103-3791
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 26 d. nutarimas Nr. 1079 „Dėl Lietuvos Respublikos delegavimo į tarptautines organizacijas, Europos Sąjungos institucijas, civilines tarptautines operacijas ir misijas bei užsienio valstybių institucijas įstatymo koncepcijos patvirtinimo“ // Valstybės žinios. 2004, Nr. 133-4808
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas Nr. 1032 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Nyderlandų Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl susitarimo dėl pareigūnų ryšiams, Europos policijos biure atstovaujančių Lietuvos Respublikai, privilegijų ir imunitetų patvirtinimo“ // Valstybės žinios, 2004, Nr. 131-4737
10. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2004 m. liepos 9 d. įsakymas Nr. V-327 „Dėl Lietuvos policijos pareigūnų skyrimo į Europos policijos biuro valdybą“
11. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2004 m. rugpjūčio 6 d. įsakymas Nr. V-384 „Dėl padalinio, kuris vykdys Europolo nacionalinio padalinio uždavinius, paskyrimo“ // Valstybės žinios, 2004, Nr. 103-3791

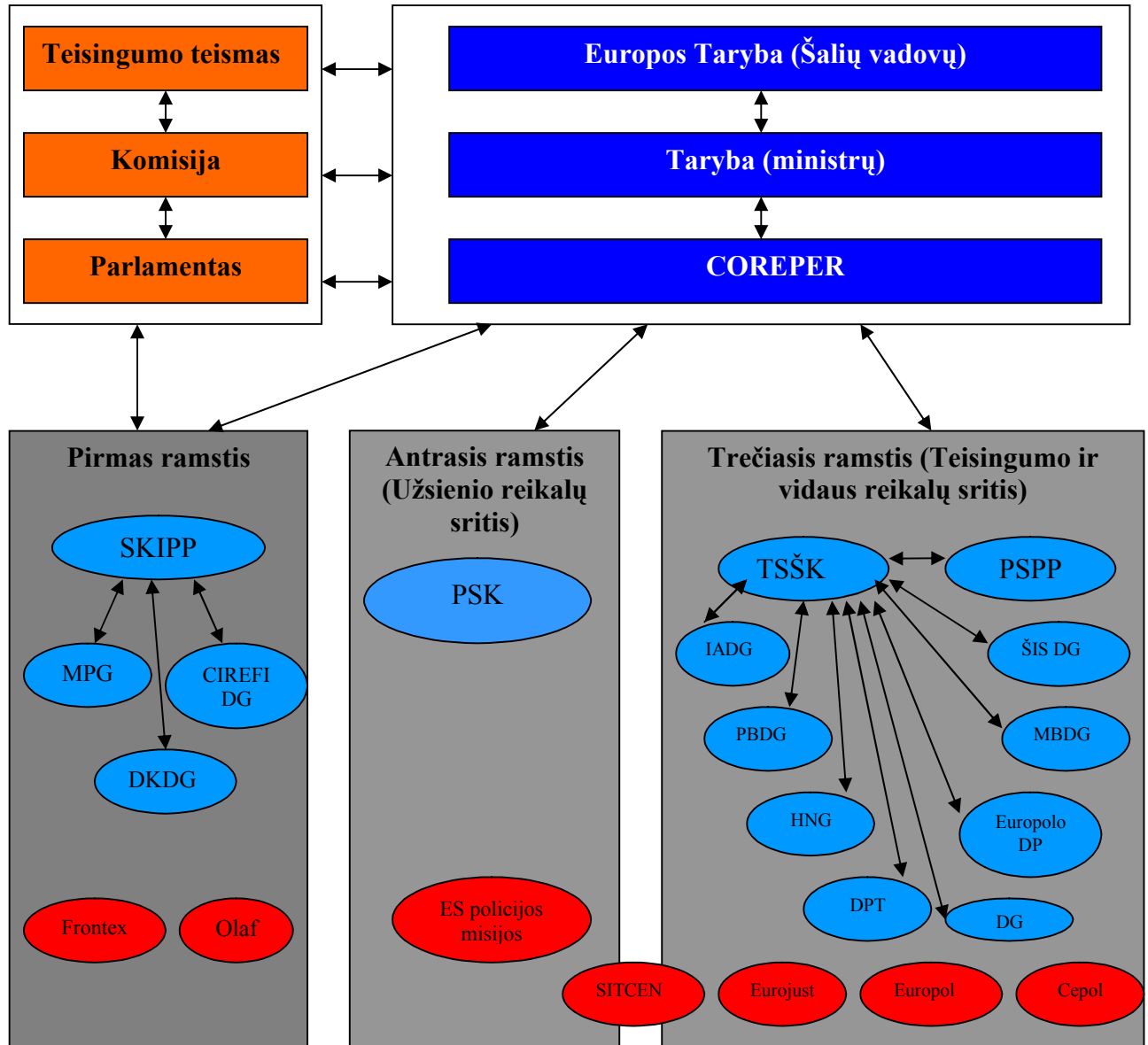
12. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2005 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. 5-V-302 patvirtintos Pretendentų į laisvas laikinas pareigas tarptautinėse policijos organizacijose išankstinės atrankos taisyklės
13. 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos aktas nustatantis Europolo tarnautojų tarnybos nuostatus (1999/C 26/07)
14. Lietuvos Respublikos ir Europos policijos biuro bendradarbiavimo susitarimas // Valstybės žinios. 2004, Nr. 19-580
15. Europolo direktoriaus 2005 m. vasario 14 d. sprendimas: Bendroji politika įgyvendinant šeštą Europolo tarnautojų tarnybos nuostatų straipsnį
16. Europolo Konvencija // Valstybės žinios. 2004, Nr. 113-4202
17. Europos Sąjungos (Mastrichto) sutartis // Valstybės žinios. 2004, Nr.2-2
18. Vienos konvencija dėl diplomatinių santykių //Valstybės Žinios. 1999, Nr. 83-2455.

Specialioji literatūra

19. Europos Sąjungos oficialus leidinys. 2005, Nr. C 174/1.
20. Lopinys V. ES politika ir pagrindiniai teisės aktai kovos su organizuotu nusikalstamumu, sukčiavimu ir korupcija srityje: magistro darbas 2002
21. Matusevičiūtė A. Asmens duomenų apsaugos politika ES: magistro darbas 2004
22. Paulikas V. Europos Sąjungos institucijos ir valdymas. – Vilnius: MRU Leidybos centras, 2004
23. Praktinis vadovas Europolo personalui įdarbinti 2004 m.
24. The institutions of European Union. – Oxford: Oxford University Press, 2002
25. Europolo 2005 metinė ataskaita
26. Europolo personalo padalinio informacija
27. Policijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos Personalo valdybos informacija
28. www.es-isidarbinimas.lt
29. www.europa.eu.int
30. www.europol.europa.eu
31. www.integracija.lt

Priedai

1 priedas. Europolo vieta ES vidaus saugumo struktūroje

TŠŠK – Trisdešimt šešto straipsnio komitetas
 SKIPP – Strateginis komitetas imigracijai, pasieniu, pabėgėliams
 MPG – Muitinių politikos grupė
 MBDG - Muitinių bendradarbiavimo darbo grupė
 EPK – Europos policijos koledžas (angl. Cepol)
 CIREFI – Informacijos, keitimosi patirtimi pasienio ir migracijos klausimais centras (Centre d’Information, de Réflexion et d’Échanges en matière de Frontières et d’Immigration)
 COREPER – Nuolatinių atstovų komitetas (Comité des Représentants Permanents)
 DKDG - Dokumentų klastojimo darbo grupė

FRONTEX – Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie ES valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (Agence Européenne pour la Gestion des Frontières Extérieures)
 HNG – Horizontalioji narkotikų grupė
 IADG – Informacijos apsikeitimo darbo grupė
 DG - Daugiafunkcinė grupė (organizuotam nusikalstamumui)
 OLAF – Europos biuras prieš sukčiavimą (Office de Lutte Anti-Fraude)
 PVSP - Policijos vadovų specialios paskirties pajėgos
 PBDG – Policijos bendradarbiavimo darbo grupė
 PSK - Politikos ir saugumo komitetas
 ŠIS DG – Šengeno informacinės sistemos darbo grupė
 SITSEN – Situacijų centras
 DPT – Darbo partija terorizmui

2 priedas. Europolo organizacinė struktūra

Finansų Kontrolierius
(Financial Controller)

Valdybos Sekretoriatas
(Management Board
Secretariat)

Direktorius
(Director)

Informacijos ir technologijų Departamentas (Information and Technology Department)	Sunkių nusikaltimų Departamentas (Serious Crime Department)	Bendrojo valdymo Departamentas (Corporate Governance Department)
Direktoriaus pavaduotojas (Departamento vadovas)	Direktoriaus pavaduotojas (Departamento vadovas)	Direktoriaus pavaduotojas (Departamento vadovas)
Direktoriaus padėjėjas (Assistant Director) (Departamento vadovo pavaduotojas)	Direktoriaus padėjėjas (Assistant Director) (Departamento vadovo pavaduotojas)	Direktoriaus padėjėjas (Assistant Director) (Departamento vadovo pavaduotojas)
Sekretoriatas	Sekretoriatas	Sekretoriatas

IT1 IMT infrastruktūros padalinys (IMT Infrastructure Unit)	SC1 Organizuotų nusikalstamų grupių padalinys (Organised Crime Group Unit)	Direktorato paramos padalinys (Directorate Support Unit)
IMT projektų padalinys (IMT Projects Unit)	SC2 Narkotikų padalinys (Drugs Unit)	Teisės reikalų padalinys (Legal Affairs Unit)
IMT taikymo bei plėtros padalinys (IMT Applications and Development Unit)	SC3 Nusikaltimų prieš asmenis padalinys (Crimes against Persons Unit)	Bendrųjų ryšių padalinys (Corporate Communications Unit)
EIS biuras (EIS Bureau)	SC4 Nusikaltimų finansams ir nuosavybei padalinys (Financial and Property Crime Unit)	Žmogiškųjų išteklių padalinys (Human Resources Unit)
Ryšių biurų logistikos padalinys (Liaison Bureaux Logistics Unit)	SC5 Terorizmo padalinys (Terrorism Unit)	Finansų padalinys (Finance Unit)
Klientų ryšių ir paramos padalinys (Customer Liaison and Support Unit)	SC6 Pinigų klastojimo padalinys (Forgery of Money Unit)	Bendrųjų paslaugų padalinys (General Services Unit)
Duomenų integralumo ir priežiūros padalinys (Data Integrity and Oversight Unit)	SC7 Analizės padalinys (Analysis Unit)	Saugumo padalinys (Security Unit)

Valstybių Narių Ryšių Biurai
Trečiųjų Valstybių Ryšių Biurai

3 priedas. Bazinis atlyginimas Europole

Bazinė mėnesinė alga nustatyta Olandijos guldenais (1 NLG – 2,2 euro) kiekvienai atlyginimo skalės kategorijai ir jos pakopoms pagal šią lentelę:

Kategorijos	Pakopos											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	24 500											
2	22 000											
3	15 100	15 490	15 880	16 300	16 720	17 160	17 598	18 060	18 525	19 015	19 500	
4	13 150	13 500	13 845	14 210	14 575	14 960	15 340	15 745	16 150	16 575	17 000	
5	10 835	11 120	11 400	11 700	12 000	12 320	12 635	12 970	13 300	13 650	14 000	
6	9 285	9 530	9 775	10 035	10 290	10 560	10 830	11 115	11 400	11 700	12 000	
7	7 740	7 945	8 145	8 360	8 575	8 800	9 025	9 265	9 500	9 750	10 000	
8	6 580	6 755	6 925	7 110	7 290	7 480	7 670	7 875	8 075	8 290	8 500	
9	5 800	5 955	6 110	6 270	6 430	6 600	6 770	6 950	7 125	7 315	7 500	
10	5 030	5 165	5 295	5 435	5 570	5 720	5 870	6 025	6 175	6 340	6 500	
11	4 875	5 005	5 130	5 265	5 400	5 545	5 685	5 835	5 985	6 145	6 300	
12	3 870	3 975	4 075	4 180	4 285	4 400	4 515	4 635	4 750	4 875	5 000	
13	3 325	3 415	3 500	3 595	3 685	3 785	3 880	3 985	4 085	4 195	4 300	

4 priedas. Kandidatų testų raštu ir pokalbio vertinimo lentelė

VERTINIMO LENTELĖ

1. – Įdarbinimo procedūra

Numeris	Pozicija	Pokalbio data

2. – Kandidatas

Vardas	Amžius	Tautybė

3. – Komentarai:

KOMISIJOS NARYS: _____

4. – Taškai:

Daugiausia taškų:	SPECIALŪS GEBĖJIMAI				BENDRIJUBALAI TESTO RAŠTU IR POKALBIO	GALUTINIS VERTINIMAS TESTO RAŠTU IR POKALBIO										
	Reikiamas išsilavinimas	Kalbos	Reikiamas patirtis panašioje pozicijoje	Motyvacija: Domėjimas ir bendrosios žinios apie Europą			Energija, entuziazmas, pasitikėjimas savimi, požiūris, atvirumas pokyčiams	Bendravimo (raštu ir žodžiu) įgūdžiai: laisvumas/samprotavimas	GEBĖJIMAS 1	GEBĖJIMAS 2	GEBĖJIMAS 3	GEBĖJIMAS 4				
DOSJĖ: Įtraukimo į galutinį sąrašą rezultatas																
TESTAS RAŠTU:																
POKALBIS:																
VISO VERTINIMO KOMENTARAI:																
											VERTINIMO BALAI: GALUTINIS KANDIDATO ĮVERTINIMAS: (atvirkštine tvarka vertinimo balams)		A + B			

Čia žymimi balai, kurie skirti kandidatui už kiekvieną gebėjimą (testų raštu ir pokalbį)

Vieta skirta patikrinti pagrindinius gebėjimus atrankos metu

Čia pažymėta didžiausia balų suma kiekvienam gebėjimui

Taškų suma, surinkta per testą ir

Kandidato įvertinimo parinktas balų suma

Galutinis kandidato įvertinimas (atvirkštine tvarka susumuotiems balams – mažiau)

5 priedas. Policijos laipsniai suteikiami policijos pareigūnams

Policijos laipsniai yra:

- 1) pirminės grandies pareigūnų;
- 2) vidurinės grandies pareigūnų;
- 3) aukštesniosios grandies pareigūnų;
- 4) aukščiausiosios grandies pareigūnų.

Pirminės grandies pareigūnų policijos laipsniai yra:

- 1) jaunesnysis policininkas;
- 2) policininkas;
- 3) vyresnysis policininkas;
- 4) viršila.

Vidurinės grandies pareigūnų policijos laipsniai yra:

- 1) inspektorius;
- 2) vyresnysis inspektorius;
- 3) komisaras inspektorius.

Aukštesniosios grandies pareigūnų policijos laipsniai yra:

- 1) komisaras;
- 2) vyresnysis komisaras;
- 3) vyriausiasis komisaras.

Aukščiausiosios grandies pareigūnų policijos laipsnis yra generalinis komisaras.